

Welens

EDUCATIONAL
PRACTICES THROUGH
A GENDER LENS

ΔΕΣΜΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΒΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Πορνεία και Εμπορία Ανθρώπων

Co-funded by
the European Union

Project number 2023-1-FR01-KA220-ADU-000165625

Περίληψη

0. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. ΠΟΡΝΕΙΑ : ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

- 2.1 Πορνεία στον δρόμο ή ορατή πορνεία
- 2.2 Σεξουαλική δουλεία/πορνεία λόγω χρέους
- 2.3 Πορνεία ως αντάλλαγμα αγαθών ή υπηρεσιών
- 2.4 Υπηρεσία συνοδών ή call-girls
- 2.5 Cam girls – μοντέλο που κάνει χρήση κάμερας web
- 2.6 Sugar dating

3. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΡΝΕΙΑΣ

- 3.1 Παράγοντες αποδυνάμωσης
- 3.2 Παράγοντες ενεργοποίησης
- 3.3 Άλλοι παράγοντες

4. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

- 4.1 Ποινικοποίηση/Απαγόρευση
- 4.2 Μερική ποινικοποίηση/Κατάργηση
- 4.3 Νομιμοποίηση με Κανονισμό
- 4.4 Αποποινικοποίηση
- 4.5 Αντίκτυπος και ανάλυση: παραδείγματα από όλο τον κόσμο

5. ΕΜΒΑΘΥΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

- 5.1 Ορισμός της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση
- 5.2 Χαρακτηριστικά θυμάτων και διακινητών
- 5.4 Μέθοδοι προσέλκυσης και στρατηγική των δραστών
- 5.4 Παγκόσμιες τάσεις, στατιστικά στοιχεία και διαδρομές
- 5.5. Διεθνή νομικά πλαίσια σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση

6. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΡΑΣΗ

- 6.1 Πώς να αναγνωρίσετε την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση
- 6.2 Πώς να αναφέρετε την εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση: βήμα - βήμα
- 6.3 Λίστα εξειδικευμένων φορέων/γραμμών βοήθειας

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞΟΔΟΥ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- 7.1 Γαλλία
- 7.2 Ιταλία
- 7.3 Ελλάδα
- 7.4 Εσθονία
- 7.5 Εστίαση στο Mouvement du Nid, στη Μαρτινίκα
- 7.6 Εστίαση στο Γαλλικό νομικό μοντέλο εξόδου «parcours de sortie de prostitution»

Ενώ η ορολογία που χρησιμοποιείται στην αγγλική, ισπανική, εσθονική, ρωσική, και γαλλική έκδοση του παρόντος Εγχειριδίου αναφέρεται στην πορνεία ως στερούμενη αυτενέργειας και επιβλαβή σε κάθε της μορφή, το Εγχειρίδιο στην ιταλική και ελληνική του έκδοση έχει αναπτυχθεί αναγνωρίζοντας τη δημόσια συζήτηση γύρω από την πορνεία, τη σεξεργασία, και τη σεξουαλική εκμετάλλευση, η οποία αντανακλά τόσο την επίσημη θέση του οργανισμού CESIE ETS, όσο και το νομικό πλαίσιο της Ελλάδας καθώς και τις απόψεις των ερευνητριών του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας.

Συγκεκριμένα, στην ιταλική και την ελληνική έκδοση του εγχειριδίου χρησιμοποιείται ο όρος «σεξουαλική εκμετάλλευση στην πορνεία», όρος ο οποίος αναφέρεται σε μια μορφή σεξουαλικής βίας που περιλαμβάνει την εκμετάλλευση του σώματος ενός ατόμου με σεξουαλικό τρόπο από κάποιο άλλο άτομο - είτε με χρηματικό, είτε με άλλο όφελος - και είναι η μορφή αυτή, μη συναινετική και επιβλαβής.

Τόσο η CESIE ETS όσο και οι ερευνητές του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας αναγνωρίζουν τη σημασία της διάκρισης μεταξύ των παραπάνω και της «σεξεργασίας», η οποία αναφέρεται στη συναινετική παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών μεταξύ ενηλίκων. Αυτή λαμβάνει πολλές μορφές και ποικίλλει μεταξύ των χωρών και των κοινοτήτων, αλλά και εντός αυτών, με αντάλλαγμα χρήματα, αγαθά ή άλλης μορφής ανταμοιβή που αναγνωρίζει την πράξη των εμπλεκόμενων ατόμων.

Ως εκ τούτου, ο όρος «πορνεία», ακόμη και αν είναι έγκυρος στο νομικό πλαίσιο, δεν θα χρησιμοποιείται εδώ, καθώς αποτελεί έναν γενικό όρο που δεν λαμβάνει υπόψη τις παραπάνω ιδιαιτερότητες.

0. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Πορνεία: Στα λεξικά, η πορνεία ορίζεται συχνά από την οπτική γωνία του ατόμου που βρίσκεται σε κατάσταση πορνείας. Το λεξικό Merriam-Webster, για παράδειγμα, περιγράφει την πορνεία ως «την πράξη ή την πρακτική της συμμετοχής σε σεξουαλικές πράξεις και ιδίως σε σεξουαλική επαφή με αντάλλαγμα χρηματικό όφελος». Ένας άλλος τρόπος για να περιγραφεί το φαινόμενο είναι από την οπτική γωνία του πελάτη/δράστη, ορίζοντάς το ως πράξη επιβολής ή εξασφάλισης σεξουαλικής πράξης με αντάλλαγμα χρήματα ή και με σωματικό ή ψυχολογικό εξαναγκασμό. Ο τελευταίος ορισμός δίνει έμφαση στη διάσταση της εκμετάλλευσης και της βίας της πορνείας και στην εγγενή βία της πράξης της υποβολής σε ανεπιθύμητη σεξουαλική πράξη, με αντάλλαγμα χρήματα. Η αμοιβαιότητα απουσιάζει από το πλαίσιο της πορνείας και δεν υπάρχει καμία σεξουαλική ανταπόδοση που να θεμελιώνει την αμοιβαιότητα που είναι εγγενής σε μια αμοιβαία συναινετική σεξουαλική ανταλλαγή.

Σεξουαλική εργασία: Σε αυτό το εγχειρίδιο, ο όρος «πορνεία» χρησιμοποιείται αντί του όρου «σεξουαλική εργασία», καθώς η χρήση του όρου «σεξουαλική εργασία» θεωρείται προβληματική από την πλειονότητα των εταίρων που συμμετείχαν στη σύνταξη των εννοιών αυτών. Ο όρος «σεξουαλική εργασία» περιγράφει την πορνεία ως μια δραστηριότητα που λειτουργεί παρόμοια με οποιοδήποτε άλλο είδος εργασίας. Δεν λαμβάνει υπόψη τις σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που χαρακτηρίζουν το σύστημα της πορνείας καθώς και την έλλειψη «επαγγελματικής εξέλιξης» που συνήθως συνδέεται με ένα επάγγελμα. Η πορνεία αφορά την αγορά πρόσβασης στο σώμα και τη σεξουαλικότητα ενός ατόμου, όχι την αποζημίωση κάποιου σε αντάλλαγμα για τις δεξιότητές του ή την εργασία του.

Πρόσωπο που εκδίδεται: Στο παρόν εγχειρίδιο, ο όρος αυτός χρησιμοποιείται αντί του όρου «εργαζόμενος στον τομέα του σεξ» για να περιγράψει τα πρόσωπα που ασκούν πορνεία, προκειμένου να τονιστεί ο συστημικός και εκμεταλλευτικός χαρακτήρας του φαινομένου καθώς και λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η πλειονότητα των εταίρων όταν περιγράφουν την πορνεία ως «σεξ» ή ως «εργασία». Ο όρος υπογραμμίζει το γεγονός ότι ένα πρόσωπο που εκδίδεται βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση λόγω ενός συστήματος, λόγω ενός σωματέμπορα και των πελατών που εκμεταλλεύονται μια ευάλωτη κατάσταση. Σημειώνεται επίσης ότι ο όρος «εργαζόμενος στον τομέα του σεξ» δεν αναγνωρίζεται ούτε ορίζεται στο διεθνές δίκαιο.

Επιζώντες της πορνείας: Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται από ανθρώπους που έχουν ξεφύγει από το σύστημα της πορνείας, δίνοντας έμφαση στις διάφορες μορφές βίας που έχουν υποστεί και από τις οποίες έχουν επιβιώσει.

Σύστημα πορνείας: Αντί να μιλάμε για πορνεία, ο όρος «σύστημα πορνείας» χρησιμοποιείται κάποιες φορές για να περιγράψει με μεγαλύτερη ακρίβεια τις διάφορες πτυχές του φαινομένου. Ο όρος αυτός μετατοπίζει την έμφαση από το άτομο που βρίσκεται σε κατάσταση πορνείας στους άλλους εμπλεκόμενους παράγοντες, όπως ο «πελάτης» που επιβάλλει τη σεξουαλική πράξη με αντάλλαγμα χρήματα και ο μαστροπός που επωφελείται από την πορνεία του εμπλεκόμενου ατόμου. Το σύστημα αυτό επιτρέπει και οργανώνει την πώληση και την πρόσβαση σε σώματα αλλά και την σεξουαλικότητα στην κερδοσκοπική αγορά.

**ΠΟΡΝΕΙΑ:
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ
ΠΛΑΙΣΙΑ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενότητα αυτή που αφορά στην πορνεία και στην εμπορία ανθρώπων αποτελεί μέρος του Εγχειριδίου για τη Βία και τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση, το οποίο αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τις οργανώσεις εταίρους του προγράμματος «Welens - εκπαιδευτικές πρακτικές μέσα από το πρίσμα του φύλου» η οποία χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+. Στόχος είναι να δοθεί στους εκπαιδευτές μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των φαινομένων της πορνείας και της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς καθώς και του τρόπου με τον οποίο αυτοί συνδέονται με το σύστημα της έμφυλης βίας. Το πρώτο μέρος της ενότητας καλύπτει εν συντομία τις ποικίλες μορφές που μπορεί να λάβει η πορνεία καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με αυτήν, από την πορνεία του δρόμου έως πιο πρόσφατα φαινόμενα, όπως το «sugar dating» και η υπηρεσία συνοδών.

Οι παράγοντες κινδύνου όσον αφορά στην είσοδο στην πορνεία περιλαμβάνουν τους παράγοντες αποδυνάμωσης αλλά και τους παράγοντες που ενεργοποιούν την είσοδο ενός ατόμου στο σύστημα της πορνείας. Τέλος, μια σύντομη επισκόπηση των διαφορετικών νομικών πλαισίων που αφορούν τη ρύθμιση της πορνείας σε παγκόσμιο επίπεδο παρουσιάζεται, με πιο λεπτομερή παραδείγματα από τις χώρες-εταίρους του προγράμματος.

Το δεύτερο μέρος της ενότητας επικεντρώνεται στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς και παρέχει στους εκπαιδευτές μια ολοκληρωμένη εικόνα του προφίλ των θυμάτων και των διακινητών, των μεθόδων προσέλευσης των θυμάτων, αλλά και πληροφορίες σχετικά με τις παγκόσμιες τάσεις καθώς και στατιστικά στοιχεία. Ένα ειδικό τμήμα είναι αφιερωμένο στη λήψη μέτρων, με πληροφορίες σχετικά με γραμμές βοήθειας και φορείς που δραστηριοποιούνται για την παροχή υποστήριξης στα θύματα. Ελπίζουμε ότι η ενότητα αυτή θα προσφέρει στον αναγνώστη μια ολοκληρωμένη εικόνα των βαθύτερων αιτίων και των μηχανισμών του συστήματος πορνείας και της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και πρακτικά εργαλεία και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης και υποστήριξης των θυμάτων και των επιζώντων.

2. ΠΟΡΝΕΙΑ: ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

2.1 Πορνεία στον δρόμο ή ορατή πορνεία

Η πορνεία στον δρόμο ή σε δημόσια θέα αναφέρεται στην προσέλκυση πελατών για σεξουαλικές υπηρεσίες σε δημόσιους χώρους, όπως πάρκα, γωνίες δρόμων, σοκάκια, στάσεις λεωφορείων ή οποιονδήποτε άλλο ορατό χώρο. Αυτός ο τύπος/μορφή πορνείας ενέχει τη δημόσια παρουσία και την προσέλκυση πελατών από το πρόσωπο που εκδίδεται, συχνά συνοδευόμενη από προκλητική ενδυμασία. Τα βασικά στοιχεία περιλαμβάνουν δημόσια προσέγγιση σε εμφανή σημεία, όπως γωνίες δρόμων ή πάρκα, ή περπάτημα κατά μήκος των δρόμων. Το πρόσωπο που εκδίδεται προσφέρει τις υπηρεσίες του είτε σε εξωτερικούς είτε σε εσωτερικούς χώρους, όπως αυτοκίνητα, εγκαταλελειμμένα κτίρια, απομονωμένους δρόμους ή ενοικιαζόμενα διαμερίσματα ή δωμάτια. Πρόκειται για το πιο γνωστό και ορατό παράδειγμα πορνείας, το οποίο συχνά οδηγεί σε αυξημένο στιγματισμό και αρνητικές επιπτώσεις στην κοινότητα. Οι πόρνες του δρόμου διατρέχουν πολύ υψηλό κίνδυνο σωματικής και σεξουαλικής βίας από τους πελάτες και τους μαστροπούς τους. Τα άτομα που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να στρατολογηθούν στην πορνεία του δρόμου/ορατή πορνεία είναι οι φυγάδες νέοι, οι ανήλικοι παραβάτες και τα άτομα από χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα, καθώς και τα άτομα με κοινωνικά ή ψυχολογικά προβλήματα. Οι κοινωνικές επιπτώσεις της ορατής πορνείας στους δρόμους είναι συχνά αμφιλεγόμενες και πολυδιάστατες και εγείρουν ανησυχίες σε διάφορους τομείς. Τα άτομα που εμπλέκονται στην πορνεία συχνά αντιμετωπίζουν σημαντικό κοινωνικό στιγματισμό, ο οποίος μπορεί να οδηγήσει σε απομόνωση, προβλήματα ψυχικής υγείας και δυσκολίες επανένταξης στην κοινωνία. Η πορνεία στους δρόμους μπορεί να συμβάλει στη διάδοση σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ), συμπεριλαμβανομένου του HIV/AIDS, ιδίως σε περιοχές όπου η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη και τα προληπτικά μέτρα είναι περιορισμένα. Συνδέεται συχνά επίσης με την εμπορία ανθρώπων, το οργανωμένο έγκλημα και την εκμετάλλευση. Ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων, μπορεί να εξαναγκάζονται ή να υποχρεώνονται να ασκούν πορνεία. Σε ορισμένες περιοχές, η πορνεία στους δρόμους μπορεί να οδηγήσει σε εντάσεις εντός των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων ανησυχιών για την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη (Dedel & Scott, 2006).

2.2 Σεξουαλική δουλεία/πορνεία λόγω χρέους

Στο πλαίσιο της εμπορίας γυναικών, η δουλεία λόγω χρέους συμβαίνει όταν οι διακινητές αναγκάζουν τις γυναίκες να ασκούν πορνεία για να αποπληρώσουν ένα παράνομο «χρέος» που υποτίθεται ότι έχουν συσσωρεύσει μέσω της μεταφοράς, της προσέλκυσης ή ακόμη και της ωμής «πώλησής» τους. Χρησιμοποιούνται διάφορες τακτικές για να παγιδεύσουν το θύμα σε έναν ατέρμονο κύκλο χρέους, το οποίο δεν μπορεί ποτέ να αποπληρωθεί και μπορεί ακόμη και να μεταβιβαστεί στις οικογένειές τους. Οι γυναίκες κρατούνται σε συνθήκες που καθιστούν αδύνατη την αποπληρωμή του προς τους διακινητές. Μπορεί να τους χρεώνονται τα έξοδα διαμονής και διατροφής, η μεταφορά τους ή να τους παρακρατούνται οι πληρωμές.

Η πορνεία λόγω χρέους εκμεταλλεύεται τις ελπίδες των φτωχών για μια καλύτερη ζωή, και τα θύματα συχνά δελεάζονται με υποσχέσεις για προσοδοφόρα εργασία στο εξωτερικό. Οι μειονότητες είναι επίσης ιδιαίτερα ευάλωτες και σε ορισμένες χώρες, όπως είναι η Ινδία και το Νεπάλ, το σύστημα των καστών επηρεάζει δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια των κατώτερων καστών, γνωστών ως Dalits (Gangmasters and Labour Abuse Authority, n.d.; The Advocates for Human Rights, 2018).

2.3 Πορνεία ως ανταλλάγμα αγαθών ή υπηρεσιών

Ο όρος «πορνεία» συνδέεται συνήθως με την πορνεία στον δρόμο, η οποία είναι συχνά ορατή και αναγνωρίσιμη από το κοινό. Ωστόσο, αυτή η μορφή πορνείας αντιπροσωπεύει μόνο το ένα τρίτο περίπου της παγκόσμιας επικράτησης. Λιγότερο ορατές μορφές πορνείας περιλαμβάνουν την ανταλλαγή σεξουαλικών πράξεων με αγαθά (όπως τρόφιμα, ναρκωτικά, αλκοόλ ή δώρα) ή υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης της στέγασης ή της πληρωμής λογαριασμών). Αυτό αναφέρεται συχνά ως «σεξ για επιβίωση», όταν δηλαδή τα άτομα εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις οι οποίες αποτελούν μέσο για την κάλυψη βασικών αναγκών, λόγω ακραίας οικονομικής ή κοινωνικής δυσχέρειας. Αυτές οι πρακτικές είναι ευρέως διαδεδομένες σε παγκόσμιο επίπεδο, με ομάδες ιδιαίτερου κινδύνου να περιλαμβάνουν άστεγους, νέους, εκτοπισμένους και μετανάστες χωρίς έγγραφα. Οι ανισότητες αυτές μπορεί επίσης να συνδέονται με τραυματικές εμπειρίες από την παιδική ηλικία ή την πρώιμη ενήλικη ζωή, όπως είναι η κακοποίηση ή η παραμέληση.

Οι δράστες αυτής της εκμετάλλευσης συχνά παρουσιάζονται ως καλοπροαίρετοι, με πρόθεση να βοηθήσουν άτομα που έχουν ανάγκη, ιδίως γυναίκες και παιδιά. Αρχικά μπορεί να παρέχουν στέγη, τροφή και προστασία. Με την πάροδο όμως του χρόνου, μόλις κερδίσουν την εμπιστοσύνη των θυμάτων τους, εκμεταλλεύονται την εξάρτησή τους και τις ευάλωτες πλευρές τους, εξαναγκάζοντάς τα να τους παρέχουν σεξουαλικές υπηρεσίες. Καθώς οι όροι της ανταλλαγής σπάνια γίνονται ρητοί, τα θύματα μπορεί να μην αναγνωρίζουν καν ότι υπόκεινται σε σεξουαλική εκμετάλλευση.

Ένας άλλος όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει αυτό το φαινόμενο είναι «σεξουαλική διευθέτηση». Ο όρος αυτός αναφέρεται σε συγκεκριμένες υπηρεσίες που ανταλλάσσονται με σεξουαλικές πράξεις, όπως πρόσβαση σε ιδιωτικές εκδηλώσεις και πάρτι, μεταφορά με αυτοκίνητο ή ακόμα και απλές εργασίες όπως η διεκπεραίωση θεμάτων. Τα θύματα μπορεί να είναι από ανήλικοι έως ενήλικες, από όλες τις κοινωνικές τάξεις, εθνικότητες και υπηκοότητες, ανεξάρτητα από το αν βρίσκονται σε επισφαλείς καταστάσεις ή όχι.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, αν και τα προφίλ των θυμάτων μπορεί να διαφέρουν, συχνά εμφανίζονται κοινά στοιχεία στα τραύματα που συσσωρεύουν τα ίδια τα θύματα. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να είναι η οικογενειακή βία, η κακοποίηση, η εγκατάλειψη ή η έλλειψη συναισθηματικής υποστήριξης. Αυτοί οι παράγοντες συμβάλλουν σημαντικά στην ευαλωτότητα των ατόμων που εμπλέκονται σε τέτοιου είδους εκμετάλλευση.

Τελικά, η πορνεία μπορεί να λάβει πολλαπλές μορφές, ορισμένες από τις οποίες εξιδανικεύονται στον κοινωνικό διάλογο. Το ευρύτερο σύστημα της πορνείας περιλαμβάνει μια ποικιλία δραστηριοτήτων που διασταυρώνονται με την επίσημη οικονομία, όπως ο τουρισμός, η φιλοξενία, τα μπαρ και οι υπηρεσίες μεταφοράς. Επιπλέον, μπορεί να επεκταθεί στην παραγωγή περιεχομένου για ενήλικες (πορνογραφία, φωτογραφίες...), σε διαδικτυακές πλατφόρμες, στα μέσα ενημέρωσης και στη διαφήμιση. Αυτές οι πρακτικές συχνά περιγράφονται με ευφημισμούς ή με ωραιοποιημένη ορολογία προκειμένου να αποφευχθούν οι αρνητικοί συνειρμοί που συνήθως συνδέονται με την πορνεία, η οποία θεωρείται εξευτελιστική και στιγματισμένη. Παρά τις διαφορές στην πρακτική, όλες αυτές οι μορφές πορνείας έχουν ως κοινό στοιχείο την εκμετάλλευση, είτε πρόκειται για την υπηρεσία συνοδών, είτε για call girls, cam girls, είτε για το λεγόμενο «sugar dating».

2.4 Υπηρεσία συνοδών ή call girls

Ο όρος «συνοδός» κορίτσι ή «συνοδός» αγόρι, αναφέρεται σε ένα άτομο που ασκεί πορνεία και με το οποίο ο «πελάτης» έρχεται σε επαφή μέσω του διαδικτύου ή του τηλεφώνου και όχι σε κάποιο δημόσιο χώρο. Οι συνοδοί μπορεί να εργάζονται ανεξάρτητα, αλλά και για λογαριασμό ενός προαγωγού.

Σε πολλές χώρες, η πορνεία στον δρόμο ή η ορατή πορνεία έχει μεταφερθεί σε μεγάλο βαθμό στο διαδίκτυο. Εκτός από εξειδικευμένους ιστότοπους συνοδών, οι υπηρεσίες συνοδών προσφέρονται συχνά σε ιστότοπους αγγελιών και γνωριμιών. Το Instagram έχει επίσης γίνει μια κοινή πλατφόρμα για την προσφορά υπηρεσιών συνοδών. Αυτός ο τύπος «διακριτικής» πορνείας λαμβάνει χώρα κυρίως σε διαμερίσματα (είτε των πελατών είτε των προσώπων που εκδίδονται), ή σε ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα σπίτια ή διαμερίσματα. Ωστόσο, το επίπεδο κινδύνου και βίας για τα άτομα που ασκούν πορνεία ως συνοδοί είναι εξίσου υψηλό με αυτό των ατόμων που ασκούν πορνεία στον δρόμο.

2.5 Cam girls - μοντέλο που κάνει χρήση κάμερας web

Το camgirling μπορεί να οριστεί ως η φωνητική και οπτική επαφή με ένα άλλο άτομο μέσω webcam (κάμερας web), κατά τη διάρκεια μιας ιδιωτικής παράστασης όπου περιλαμβάνεται φυσικά και η πληρωμή αυτού του ατόμου για να γδυθεί, να πάρει προκλητικές πόζες ή να αγγίξει το σώμα του, καθώς και να εισάγει αντικείμενα στο σώμα του. Ο συνήθης ορισμός της πορνείας υπονοεί ρητά τη σωματική επαφή, οπότε το camgirling δεν ταιριάζει σε αυτόν τον παραδοσιακό ορισμό.

Ωστόσο, υπάρχουν κοινά χαρακτηριστικά: ένα άτομο αγοράζει το σώμα και το σεξ ενός άλλου ατόμου, ώστε να μπορεί να το κατέχει κατά βούληση, σύμφωνα με τις δικές του επιθυμίες, σε μια σχέση κυριαρχίας. Όσον αφορά το άτομο που εκτελεί αυτές τις πράξεις, αν και οι σωματικοί και ψυχολογικοί κίνδυνοι και συνέπειες δεν είναι της ίδιας κλίμακας με εκείνους της «κλασικής» μορφής πορνείας, εξακολουθεί το άτομο αυτό να αναγκάζεται να εμπορεύεται το σώμα του, να υπακούει σε απαιτήσεις, να έρχεται αντιμέτωπο με φαντασιώσεις και σεξουαλικές απαιτήσεις, συχνά μάλιστα με τρόπο που το εξανθρωπίζει.

Επιπλέον, αυτές οι πράξεις πραγματοποιούνται μέσω πλατφορμών που διευθύνονται από δίκτυα. Τα δίκτυα αυτά κρατούν τους ανθρώπους σε κατάσταση δουλείας, αποσπώντας μεγάλο μέρος των εσόδων όσων συμμετέχουν σε αυτά και μπορούν συνεπώς να θεωρηθούν ότι έχουν τον ρόλο των μαστροπών (Fondation Scelles, 2020). Η χρήση κάμερας από ενήλικες που κάνουν streaming στο διαδίκτυο με ζωντανή μετάδοση, είναι μια βιομηχανία δισεκατομμυρίων δολαρίων που απασχολεί χιλιάδες άτομα. Ορισμένες από τις μεγάλες πλατφόρμες του Διαδικτύου που μεταδίδουν το περιεχόμενο που παράγεται από αυτά τα στούντιο, αποκομίζουν τεράστια κέρδη. Οι γυναίκες παρακινούνται να γίνουν camgirls με το όνειρο του εύκολου χρήματος και της διασημότητας που κερδίζεται δουλεύοντας ανεξάρτητα, ακόμα και από το σπίτι. Ωστόσο ο ανταγωνισμός στις ιστοσελίδες είναι μεγάλος και τα camgirls συχνά πιέζονται να κάνουν πολύ πιο ακραίες πράξεις από το απλό στριπτίζ, όπως στοματικό, κολπικό και πρωκτικό σεξ, με όλο και μεγαλύτερα αντικείμενα για να ανταπεξεληθούν στις απαιτήσεις αυτές (Amicale du Nid, 2024).

Ειδικά στούντιο webcam ή «livecam mansions», δηλαδή «επαύλεις όπου γίνεται ζωντανή αναμετάδοση με κάμερες», υπάρχουν κυρίως σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπου τα μοντέλα έχουν υποστεί φρικτές κακοποιήσεις και όπου τα στούντιο έχουν επίσης χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία υλικού σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Οι κακοποιήσεις περιλαμβάνουν τη διάπραξη σεξουαλικών πράξεων χωρίς συναίνεση, πίεση να μεταδίδουν ζωντανά για ώρες χωρίς διαλείμματα καθώς και σωματική και ψυχική βλάβη από την εργασία σε βρώμικους, στενούς θαλάμους (Kenner, 2024).

2.6 Sugar dating

Το «sugar dating» ή «sugaring» αναφέρεται στην προσέγγιση ενός ηλικιωμένου, πλούσιου ατόμου (συνήθως άνδρα) ο οποίος προσφέρει οικονομική και υλική υποστήριξη σε μία νεότερη «σύντροφο», σε αντάλλαγμα σεξουαλικών πράξεων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα «sugar babies» είναι νεαρές γυναίκες, συχνά φοιτήτριες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και αναζητούν έναν τρόπο να τα βγάλουν πέρα. Υπάρχουν πολλά διαδικτυακά sites που αναλαμβάνουν να φέρουν σε επαφή ένα «sugar baby» με έναν «sugar daddy», υποσχόμενα μια ρομαντική σχέση, χωρίς να αναφέρουν ποτέ το σεξ ή την πορνεία. Ο όρος «sugar dating» χρησιμοποιείται για να ευφημίζει το φαινόμενο, αλλά πάντα υπάρχει η ιδέα της ανταπόδοσης – όπου ακόμα και αν δεν αναφέρονται απαραίτητα τα χρήματα, παραμένει πληρωμένο σεξ (Tarlé, 2018). Όταν το σεξουαλικό ή οικονομικό ενδιαφέρον του «sugar daddy» ή η ελκυστικότητα του «sugar baby» εξαφανίζεται, τα μέρη χωρίζουν. Η ανισορροπία ισχύος μεταξύ των δύο μερών βρίσκεται στο επίκεντρο της διαδικασίας, καθιστώντας το νεότερο άτομο ευάλωτο σε πιέσεις για να προβεί σε σεξουαλικές πράξεις με αντάλλαγμα οικονομικά οφέλη. Οι πλατφόρμες «sugar dating» δεν διαθέτουν επίσης σοβαρό σύστημα επαλήθευσης της ηλικίας, επιτρέποντας την καταχώριση και την κακοποίηση ανηλίκων, με καταγεγραμμένες περιπτώσεις ανδρών που αναζητούν ρητά ανήλικα άτομα μέσω των διαφόρων πλατφορμών (Trauner, 2023).

**ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ
ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΡΝΕΙΑΣ**

3. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΡΝΕΙΑΣ

Για την αποτελεσματική αναγνώριση και υποστήριξη των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης και εμπορίας μέσω της πορνείας, είναι ζωτικής σημασίας να αναγνωριστούν οι βασικοί παράγοντες κινδύνου και ευαλωτότητας. Τα κοινά προφίλ των θυμάτων αντικατοπτρίζουν συχνά ευρύτερες κοινωνικές ανισότητες: γυναίκες σε ευάλωτη κατάσταση, νεαρά κορίτσια, άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, άτομα που έχουν υποστεί βία και κακοποίηση κατά την παιδική ηλικία, άτομα με περιορισμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση και τις ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς και μέλη περιθωριοποιημένων ομάδων.

Επιπλέον, το φάσμα των προφίλ είναι πιο ετερογενές από ό,τι φαίνεται αρχικά. Πράγματι, οι διακινητές μπορούν να ανήκουν σε δίκτυα και μαφίες, αλλά μπορούν επίσης να είναι νέοι κάτω των 25 ετών που είναι πολύ ευαισθητοποιημένοι όσον αφορά τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των τεχνολογιών της πληροφορίας, καθώς και άτομα που συνδέονται με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως η διακίνηση ναρκωτικών, η διακίνηση όπλων και η τρομοκρατία. Όσον αφορά τα νεότερα αλλά και τα μεγαλύτερα άτομα, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι θύτες μπορούν να ανήκουν σε στενούς κοινωνικούς κύκλους των θυμάτων, ακόμη και όταν τα θύματα είναι ανήλικα.

Για να κατανοήσουμε τους παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο και την ευαλωτότητα αυτή, μπορούμε να εξετάσουμε δύο τύπους: τους **παράγοντες αποδυνάμωσης** (ένα φαινόμενο που μπορεί να αλλοιώσει την κρίση όταν πρέπει να ληφθούν αποφάσεις) και τους **παράγοντες που ενεργοποιούν** (που πυροδοτούν τη διαδικασία εκμετάλλευσης, όπως και αυτούς που κατευθύνουν προς την πορνεία). Αυτοί οι παράγοντες μπορούν να εξεταστούν μέσα από τρεις βασικές οπτικές γωνίες: το ενδοοικογενειακό, το προσωπικό και το κοινωνικό πλαίσιο.

Οι εκπαιδευτές και οι κοινωνικοί λειτουργοί, όταν εργάζονται με ευάλωτα άτομα και θύματα, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αναγνώριση και την αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου που μπορούν να οδηγήσουν σε σεξουαλική εκμετάλλευση μέσω της πορνείας. Είναι ζωτικής σημασίας να κατανοηθούν οι παράγοντες που αποδυναμώνουν και πυροδοτούν την ευάλωτη θέση ενός ατόμου, παράγοντες που συχνά έχουν τις ρίζες τους σε πολύπλοκες οικογενειακές, προσωπικές και κοινωνικές δυναμικές.

Αυτές οι επιρροές είναι συχνά λεπτές, αλληλεπικαλυπτόμενες και βαθιά συνυφασμένες μεταξύ τους. Η ακόλουθη ενότητα προσφέρει μια σε βάθος ανάλυση αυτών των στοιχείων, δομημένη σε ένα πλαίσιο ενδοοικογενειακών, προσωπικών και κοινωνικών συνθηκών, κάθε μία από τις οποίες χωρίζεται σε κατηγορίες αποδυνάμωσης και ενεργοποίησης. Το μοντέλο αυτό αποτελεί ένα κρίσιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτές που επιθυμούν να σχεδιάσουν αποτελεσματικές στρατηγικές πρόληψης και να παρέχουν ενημερωμένη, στοχευμένη υποστήριξη σε άτομα που διατρέχουν κίνδυνο.

3.1 Παράγοντες αποδυνάμωσης

Οι παράγοντες αποδυνάμωσης είναι **μακροπρόθεσμες επιδράσεις** που υπονομεύουν σταδιακά την ανθεκτικότητα, την αυτοεκτίμηση και την ικανότητα ενός ατόμου να λαμβάνει αυτόνομες και ενημερωμένες αποφάσεις. Αυτές οι ευπάθειες συχνά ξεκινούν στην πρώιμη παιδική ηλικία και διαμορφώνονται από συστημικές δυσλειτουργίες και κοινωνικές νόρμες.

Το διαοικογενειακό πλαίσιο στο οικογενειακό περιβάλλον, όπου τα άτομα υποτίθεται ότι αισθάνονται ασφαλή, ότι έχουν αξία για τους άλλους και υποστηρίζονται. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, η οικογένεια μπορεί να γίνει πηγή συναισθηματικής και ψυχολογικής αποδυνάμωσης.

- **Χαμηλή αυτοεκτίμηση και υποτίμηση:** Η επαναλαμβανόμενη κριτική, η παραμέληση ή η έλλειψη επιβεβαίωσης μέσα στην οικογένεια μπορεί να οδηγήσει σε ένα επίμονο αίσθημα αναξιοσύνης. Τα άτομα που μεγαλώνουν με την αίσθηση ότι δεν εκτιμώνται είναι πιο πιθανό να αναζητήσουν επιβεβαίωση σε επικίνδυνες σχέσεις ή σχέσεις όπου πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης.
- **Εξευτελισμός και εσωτερικοποίηση της βίας:** Όταν η βία είναι κάτι το φυσιολογικό μέσα στο σπίτι, είτε μέσω της παρατήρησης σε άλλους, είτε μέσω της εμπειρίας, τα άτομα μπορεί να εσωτερικεύσουν τις καταχρηστικές δυναμικές ως αποδεκτές.
- **Συνειδητοποίηση του σώματος:** Η αρνητική εικόνα του σώματος που καλλιεργείται από τα μέλη μιας οικογένειας ή ενισχύεται από συγκρίσεις μεταξύ αδελφών, μπορεί να οδηγήσει σε καταστάσεις ευαλωτότητας, ιδιαίτερα σε μια κουλτούρα με υπερβολική σεξουαλικότητα.
- **Φυλετικές προκαταλήψεις:** Οι φυλετικές προσδοκίες και οι διακριτικές συμπεριφορές μπορούν να περιορίσουν την αίσθηση αυτονομίας και ταυτότητας ενός ατόμου, ειδικά για τα κορίτσια και τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- **Δυσκολία αποδοχής της σεξουαλικής ταυτότητας:** Σε οικογένειες όπου η σεξουαλικότητα στιγματίζεται ή γελοιοποιείται, τα άτομα μπορεί να βιώνουν εσωτερικές συγκρούσεις, απομόνωση και αίσθημα ότι δεν ανήκουν κάπου.

Το προσωπικό πλαίσιο σε ατομικό επίπεδο, όπου η συσσώρευση τραυματικών εμπειριών, η παραμέληση και ο αγώνας ταυτοποίησης, αποδυναμώνουν την ικανότητα ενός ατόμου να αντισταθεί στη χειραγώγηση και τον εξαναγκασμό.

- **Βία και κακοποίηση:** Η σωματική, συναισθηματική ή ψυχολογική κακοποίηση υπονομεύει την εμπιστοσύνη και την αυτοεκτίμηση, καθιστώντας τα άτομα πιο ευάλωτα στο να παρασυρθούν και να γίνουν αντικείμενο εκμετάλλευσης.
- **Σεξουαλική επίθεση, βιασμός, αιμομιξία και αιμομικτικά περιβάλλοντα:** Αυτές οι τραυματικές εμπειρίες, ιδίως όταν δεν αντιμετωπίζονται, μπορούν να ομαλοποιήσουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση και να καταστρέψουν τα προσωπικά όρια.
- **Έκθεση σε πορνογραφικό υλικό κατά την παιδική ηλικία:** Η πρόωρη έκθεση σε πορνογραφικό υλικό μπορεί να διαστρεβλώσει την αντίληψη για τη σεξουαλικότητα,

την οικειότητα και τη συναίνεση, με αποτέλεσμα τα άτομα να γίνουν αδιάφορα στην σεξουαλική αντικειμενοποίηση.

- **Εγκατάλειψη από τους γονείς κι έλλειψη αγάπης:** Η συναισθηματική παραμέληση και η απουσία υποστηρικτικής γονικής μέριμνας μπορεί να οδηγήσουν σε προβλήματα προσκόλλησης και στην αναζήτηση αγάπης σε επικίνδυνα περιβάλλοντα.
- **Γονικές εντολές:** Τα αυταρχικά ή αντιφατικά μηνύματα των γονέων μπορούν να προκαλέσουν σύγχυση κι εξάρτηση, αποδυναμώνοντας την ικανότητα λήψης αποφάσεων.
- **Διαγενεακό τραύμα:** Οι οικογένειες που έχουν σηματοδοτεί από ανεπίλυτα τραύματα (π.χ. πόλεμος, φτώχεια, κακοποίηση) συχνά μεταβιβάζουν αυτά τα συναισθηματικά κληροδοτήματα, επιδεινώνοντας τις ευπάθειες.

Κοινωνικό πλαίσιο - η κοινωνία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των αντιλήψεων, των συμπεριφορών και των ευκαιριών. Το ευρύτερο πολιτισμικό και οικονομικό περιβάλλον μπορεί να ενισχύσει τις προσωπικές και οικογενειακές ευπάθειες.

- **Στερεότυπα φύλων:** Οι κοινωνικές προσδοκίες σχετικά με τη θηλυκότητα, την αρρενωπότητα και τους ρόλους των φύλων μπορεί να είναι εξαιρετικά περιοριστικές και μεροληπτικές.
- **Υποβάθμιση της πορνείας:** Όταν η πορνεία απεικονίζεται στα μέσα ενημέρωσης και στον δημόσιο διάλογο ως λαμπερή, δυναμική ή οικονομικά ωφέλιμη, η πραγματικότητα της εκμετάλλευσης αποκρύπτεται.
- **Υπερσεξουαλικοποίηση και πορνογραφία:** Η λαϊκή κουλτούρα συχνά κανονικοποιεί τις υπερσεξουαλικές συμπεριφορές, με αποτέλεσμα τα άτομα να θεωρούν τη σεξουαλική διαθεσιμότητα ως μέτρο αξιών.
- **Ανασφάλεια:** Η οικονομική αστάθεια μπορεί να δημιουργήσει ένα αίσθημα ανάγκης και απελπισίας, κάνοντας την πορνεία να φαίνεται ως μια βιώσιμη επιλογή.
- **Κοινωνική απομόνωση και περιπλάνηση:** Τα άτομα που είναι αποκομμένα από την κοινωνία είναι πιο επιρρεπή σε επικίνδυνα περιβάλλοντα λόγω της απουσίας θετικών κοινωνικών δικτύων στα οποία μπορούν να ενταχθούν.
- **Πίεση από τους συνομηλίκους και εξαρτήσεις:** Η επιρροή των συνομηλίκων και οι εξαρτησιογόνες συμπεριφορές (π.χ. ναρκωτικά, αλκοόλ) μπορούν να θολώσουν την κρίση και να οδηγήσουν σε επικίνδυνες επιλογές.

3.2 Παράγοντες Ενεργοποίησης

Οι παράγοντες αυτοί αποτελούν άμεσους καταλύτες που ωθούν τα ήδη ευάλωτα άτομα σε καταστάσεις υψηλού κινδύνου. συχνά επιδεινώνουν τις αποδυναμωτικές επιρροές που περιγράφονται παραπάνω. ή προκύπτοντας και από αυτές.

Οικογενειακό περιβάλλον: Η διάλυση των οικογενειακών δομών και η εμφάνιση οξείας δυσλειτουργίας στην οικογένεια συχνά αποτελούν τα άμεσα αίτια.

- **Συναισθηματικό σοκ:** Γεγονότα όπως η ξαφνική απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου ή η προδοσία, μπορούν να αποσταθεροποιήσουν συναισθηματικά τα άτομα.
- **Διάλυση της οικογένειας:** Το διαζύγιο, η ενδοοικογενειακή βία ή η φυλάκιση ενός γονέα μπορούν να καταστρέψουν το αίσθημα ασφάλειας ενός ατόμου.
- **Απόδραση από την οικογένεια και φυγή:** Τα άτομα που το «σκάνε» συχνά το κάνουν από απελπισία, επειδή δεν έχουν πόρους ή ασφαλείς εναλλακτικές λύσεις.
- **Υποδοχή σε ανάδοχη οικογένεια:** Αν και μερικές φορές είναι απαραίτητη, η αναδοχή μπορεί να δημιουργήσει ένα αίσθημα προσωρινότητας, απόρριψης ή έλλειψης του να ανήκεις κάπου.
- **Εγχώριος έλεγχος (θύτης, διακινητής):** Ορισμένα άτομα παραμένουν στο σπίτι υπό τον έλεγχο ενός ενήλικα που τα εκμεταλλεύεται ή τα κακοποιεί και τα εισάγει ή τα αναγκάζει να ασχοληθούν με την πορνεία.
- **Κοινωνική αποξένωση:** Η απόρριψη από την οικογένεια ή την πολιτιστική κοινότητα για λόγους που σχετίζονται με την ταυτότητα (π.χ. ΛΟΑΤΚΙ+) μπορεί να οδηγήσει σε περιθωριοποίηση.
- **Κοινωνική υπόληψη:** Μια αμαυρωμένη ή παραποιημένη κοινωνική εικόνα (π.χ. το να χαρακτηριστεί κανείς ως ασύδοτος) μπορεί να ωθήσει τα άτομα να αποδεχθούν την ετικέτα από αντίδραση ή παραίτηση.

Προσωπικό Πλαίσιο: σε προσωπικό επίπεδο, άτομα που βιώνουν σοβαρές δυσκολίες ή αποτυχίες μπορεί να στραφούν στην πορνεία, ως μια φαινομενική λύση.

- **Ασφάλεια:** Η έλλειψη βασικών αναγκών όπως τροφή, στέγη και ρουχισμός μπορεί να οδηγήσει τα άτομα να ανταλλάσσουν σεξ με την επιβίωσή τους.
- **Κοινωνική απομόνωση:** Χωρίς συναισθηματική υποστήριξη, τα άτομα μπορεί να έλκονται από όσους τους προσφέρουν προσοχή ή υλικά αγαθά σε αντάλλαγμα για σεξουαλικές χάρες.
- **Ακαδημαϊκή αποτυχία:** Η εγκατάλειψη του σχολείου ή οι χαμηλές επιδόσεις μπορούν να μειώσουν την αυτοεκτίμηση και να περιορίσουν τις μελλοντικές προοπτικές.
- **Εθιστικές συμπεριφορές:** Η κατάχρηση ουσιών επηρεάζει την κρίση και αυξάνει την εξάρτηση από δίκτυα εκμετάλλευσης.
- **Δυσκολίες στέγασης:** Η έλλειψη στέγης ή η ασταθής στέγαση είναι ένας από τους πιο άμεσους διαύλους προς την πορνεία για επιβίωση.

- **Έλλειψη προοπτικών:** Όταν τα άτομα δεν βλέπουν κανένα μέλλον ή διέξοδο από την κατάστασή τους, είναι πιο εύκολο να τα χειραγωγήσουν ή να τα εξαναγκάσουν.

Κοινωνικό πλαίσιο: Συγκεκριμένες τέλος κοινωνικές δυναμικές μπορούν να λειτουργήσουν ως η σπίθα που ωθεί τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο, στη σεξουαλική εκμετάλλευση μέσω της πορνείας.

- **Συνάντηση με επικίνδυνες ομάδες:** Η σχέση με άτομα ή ομάδες που εμπλέκονται σε εγκληματικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες που ενέχουν την έννοια της εκμετάλλευσης, αυξάνει την έκθεση στον κίνδυνο.
- **Διαδίκτυο/μέσα κοινωνικής δικτύωσης:** Οι διαδικτυακές πλατφόρμες μπορούν να αποτελέσουν έδαφος για τους διακινητές που εκμεταλλεύονται την επιθυμία των ατόμων για επικοινωνία, αναγνώριση ή ευκαιρίες.
- **Συνάντηση με πελάτη:** Για ορισμένα άτομα, η πρώτη εμπειρία σεξουαλικής εκμετάλλευσης στην πορνεία συμβαίνει μέσω άμεσης συνάντησης με έναν πελάτη που πληρώνει, συχνά με τη μεσολάβηση τρίτου προσώπου.
- **Παγίδευση και πώληση σε δίκτυο εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση:** Τα ευάλωτα άτομα μπορεί να εξαπατηθούν, να υποστούν χειραγώγηση ή να εξαναγκαστούν με τη βία να ενταχθούν σε δίκτυα από τα οποία είναι εξαιρετικά δύσκολο να διαφύγουν.

3.3 Άλλοι παράγοντες

Άλλοι εξίσου σημαντικοί παράγοντες πρέπει να ληφθούν υπόψη. Το ιστορικό κακοποίησης μπορεί για παράδειγμα να αυξήσει την ευπάθεια, καθώς τα θύματα ενδέχεται να μην αναγνωρίζουν τα προειδοποιητικά σημάδια ή να έχουν συνηθίσει να θεωρούν φυσιολογική την κακοποιητική συμπεριφορά προς αυτά. Το τραύμα από εκφοβισμό, παραμέληση ή σεξουαλική κακοποίηση μπορεί να αφήσει στα θύματα ανεκπλήρωτες συναισθηματικές ανάγκες, τις οποίες μπορούν να εκμεταλλευτούν οι θύτες. Περίπου το 64% των ενηλίκων στις Ηνωμένες Πολιτείες ανέφεραν ότι είχαν βιώσει τουλάχιστον ένα είδος ACE (δυσμενή εμπειρία στην παιδική ηλικία) πριν από την ηλικία των 18 ετών. Σχεδόν ένας στους έξι (17,3%) ενήλικες ανέφερε ότι είχε βιώσει τέσσερις ή περισσότερες μορφές ACE. Σε ψυχολογικό επίπεδο, τα θύματα μπορεί να βιώσουν διάσπαση, δημιουργώντας ένα ψυχικό χάσμα μεταξύ σώματος και νου ως αμυντικό μηχανισμό ενάντια στη βία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένη αντίληψη των προειδοποιητικών σημάτων, αυξημένη αντοχή στον πόνο, αυτοκτονικές σκέψεις και άλλες σοβαρές επιπτώσεις. Κατά τη διάρκεια της διάσπασης, οι τραυματικές αναμνήσεις μπορούν να κατακλύσουν το θύμα με αποσπασματικό τρόπο, χωρίς να προκαλέσουν συναισθηματικές αντιδράσεις ή άγχος.

Για τους εκπαιδευτές και τους εργαζόμενους που περιβάλλουν τα θύματα, η σημασία της έγκαιρης αναγνώρισης και παρέμβασης δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Η αναγνώριση των προειδοποιητικών σημείων και η κατανόηση της πολύπλοκης αλληλεπίδρασης μεταξύ των παραγόντων που αποδυναμώνουν και των παραγόντων που ενεργοποιούν είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να συνεργάζονται με κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους και κοινοτικές οργανώσεις για τη δημιουργία ασφαλών περιβαλλόντων, την προσφορά ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και την παροχή εναλλακτικών οδών. Με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της αυτοεκτίμησης και των σχέσεων, οι εκπαιδευτές μπορούν να αποτελέσουν μια κρίσιμη γραμμή άμυνας κατά της εκμετάλλευσης ατόμων μέσω της σεξουαλικής εκμετάλλευσης στην πορνεία.

Η προληπτική εκπαίδευση, το περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς και η διδασκαλία που λαμβάνει υπόψη τα τραύματα, είναι ζωτικά εργαλεία για την αποστολή αυτή. Οι εκπαιδευτές πρέπει να εκπαιδεύονται όχι μόνο για να αναγνωρίζουν τα σημάδια της δυσφορίας, αλλά και για να χτίζουν σχέσεις εμπιστοσύνης και να εφαρμόζουν προγράμματα που ενδυναμώνουν τα άτομα να λαμβάνουν ενημερωμένες, αυτόνομες αποφάσεις σχετικά με το σώμα τους, τις σχέσεις τους και το μέλλον τους.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

4. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

4.1 Ποινικοποίηση/Απαγόρευση

Η ποινικοποίηση αναφέρεται στη νομική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τόσο η πώληση όσο και η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών είναι παράνομες. Το μοντέλο αυτό αποσκοπεί στην εξάλειψη της πορνείας μέσω της ποινικής δίωξης όλων των εμπλεκόμενων μερών. Η λογική πίσω από την ποινικοποίηση είναι να αποτρέψει τα άτομα από το να ασχοληθούν με την πορνεία και να μειώσει τις συναφείς κοινωνικές βλάβες, όπως την εμπορία ανθρώπων και την εκμετάλλευσή τους. Παραδείγματα χωρών που ακολουθούν αυτή την προσέγγιση είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες (εκτός από την πολιτεία της Νεβάδα), η Ρωσία και οι περισσότερες χώρες της Μέσης Ανατολής.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το νομικό πλαίσιο προβλέπει αυστηρές ποινές τόσο για τα άτομα που ασκούν πορνεία όσο και για τους πελάτες τους. Οι αρχές επιβολής του νόμου διεξάγουν τακτικές επιδρομές κι επιχειρήσεις παγίδευσης για τη σύλληψη ατόμων που εμπλέκονται στην πορνεία. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι η ποινικοποίηση ωθεί τον κλάδο στην παρανομία, καθιστώντας τον πιο επικίνδυνο για τα άτομα που ασκούν πορνεία και πιο δύσκολο να ρυθμιστεί (Vuolaajärvi, 2022).

Στη Ρωσία, η πορνεία είναι επίσης παράνομη και τόσο τα άτομα που ασκούν πορνεία όσο και οι πελάτες τους μπορούν να τιμωρηθούν με πρόστιμα και φυλάκιση. Η κυβέρνηση θεωρεί την πορνεία ως κοινωνικό κακό που πρέπει να εξλειφθεί. Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί ότι η έλλειψη νομικής προστασίας για τα άτομα που ασκούν πορνεία συχνά οδηγεί σε εκμετάλλευση και κακοποίηση (Alikhadzhiev, 2018).

Σε πολλές χώρες της Μέσης Ανατολής, η πορνεία απαγορεύεται αυστηρά λόγω πολιτιστικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων. Οι ποινές για την άσκηση πορνείας μπορεί να είναι αυστηρές, συμπεριλαμβανομένης της φυλάκισης και της σωματικής τιμωρίας. Η ποινικοποίηση σε αυτές τις χώρες αποσκοπεί στη διατήρηση των ηθικών αξιών και στην πρόληψη της εξάπλωσης των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ).

4.2 Μερική Ποινικοποίηση / Κατάργηση

Η μερική ποινικοποίηση, γνωστή και ως «σκανδιναβικό μοντέλο», ποινικοποιεί είτε την πώληση είτε την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, αλλά όχι και τις δύο. Για παράδειγμα, στη Σουηδία, τη Νορβηγία και την Ισλανδία, η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών είναι παράνομη, αλλά η πώληση δεν είναι. Το μοντέλο αυτό αποσκοπεί στη μείωση της ζήτησης και στην προστασία των προσώπων που ασκούν πορνεία από τη δίωξη.

Στη Σουηδία, η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών είναι παράνομη από το 1999. Η νομοθεσία αυτή, γνωστή ως «Νόμος περί αγοράς σεξ», ποινικοποιεί την αγορά σεξ, ενώ αποποινοικοποιεί την πώληση σεξ. Στόχος είναι η μείωση της ζήτησης και η προστασία των προσώπων που

ασκούν πορνεία ώστε να μην αποτελέσουν θύματα εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, στοχεύει στους πελάτες και όχι στα πρόσωπα που ασκούν πορνεία, με στόχο τη μείωση της ζήτησης για πληρωμένο σεξ. Η σουηδική κυβέρνηση παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης στα πρόσωπα που ασκούν πορνεία, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη, κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Το σκανδιναβικό μοντέλο έχει επαινεθεί για την έμφαση που δίνει στη μείωση της εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων, αλλά οι επικριτές υποστηρίζουν ότι μπορεί να ωθήσει την πορνεία στην παρανομία (Jakobsson, 2013).

Η Νορβηγία και η Ισλανδία έχουν υιοθετήσει παρόμοιες προσεγγίσεις, ποινικοποιώντας την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών και αποποινικοποιώντας την πώληση. Αυτές οι χώρες παρέχουν επίσης υπηρεσίες υποστήριξης για τα άτομα που ασκούν πορνεία και εστιάζουν στη μείωση της ζήτησης. Το σκανδιναβικό μοντέλο έχει επηρεάσει άλλες χώρες, όπως είναι ο Καναδάς και η Γαλλία, να υιοθετήσουν παρόμοια νομοθεσία.

4.3 Νομιμοποίηση με Κανονισμό

Σε χώρες όπως η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Νέα Ζηλανδία, η πορνεία είναι νόμιμη και ρυθμίζεται από το νόμο. Τα άτομα που ασκούν πορνεία πρέπει να τηρούν συγκεκριμένους κανονισμούς, όπως είναι οι υγειονομικοί έλεγχοι και η άδεια άσκησης επαγγέλματος, προκειμένου να αποτελεί προϋπόθεση η ασφάλεια και να μειώνεται η εκμετάλλευση.

Η Γερμανία διαθέτει έναν από τους πιο οργανωμένους και ρυθμισμένους κλάδους της σεξουαλικής εργασίας στον κόσμο. Η πορνεία είναι νόμιμη από το 2002 και υπόκειται σε φορολογία και εργατική νομοθεσία. Τα πορνεία λειτουργούν ανοιχτά και τα άτομα που την ασκούν έχουν πρόσβαση σε υγειονομικές παροχές, συμβάσεις και νομική προστασία βάσει του νόμου για την προστασία των πορνών του 2016. Η νομοθεσία αυτή απαιτεί από τα άτομα που ασκούν πορνεία να εγγραφούν στα αρχεία των αρμόδιων υπηρεσιών και διασφαλίζει ότι τα πορνεία πληρούν τα πρότυπα υγείας και ασφάλειας (BMFSFJ, 2017).

Η Ολλανδία είναι γνωστή για την ανεκτική στάση της απέναντι στην πορνεία, ιδιαίτερα σε πόλεις όπως το Άμστερνταμ, όπου οι ελεγχόμενες με πορνεία περιοχές αποτελούν ένα γνωστό χαρακτηριστικό γνώρισμα. Από το 2000, τα πορνεία και η οργανωμένη εργασία στον τομέα του σεξ είναι νόμιμα, υπό την προϋπόθεση ότι όσοι συμμετέχουν είναι ενήλικες που έχουν συναινέσει. Η κυβέρνηση εφαρμόζει αυστηρούς κανονισμούς σχετικά με τη λειτουργία των πορνείων, τα πρότυπα υγείας και τα δικαιώματα των ατόμων που ασκούν πορνεία, προκειμένου να τους παρέχεται ένα ασφαλές και ελεγχόμενο περιβάλλον.

Οι επικριτές επισημαίνουν ότι ειδικά η Γερμανία και η Ολλανδία έχουν καταστεί ιδανικοί προορισμοί για σεξουαλική διακίνηση, ιδίως από την Ανατολική Ευρώπη και την Αφρική. Παραδόξως, η νομιμοποίηση έχει διευκολύνει την απόκρυψη της εξαναγκαστικής διακίνησης πίσω από μια νόμιμη πρόσοψη. Πολλοί εργαζόμενοι στον τομέα του σεξ αποφεύγουν επίσης να εγγραφούν ή να εργαστούν σε νόμιμα πορνεία λόγω του στίγματος, της φορολογίας, του

γραφειοκρατικού φόρτου κ.λπ., γεγονός που τους καθιστά ευάλωτους και τους αποκλείει από την προστασία της εργασίας.

4.4 Αποποινικοποίηση

Σε ορισμένες περιοχές, όπως η Νέα Ζηλανδία και ορισμένα μέρη της Αυστραλίας, η πορνεία έχει αποποινικοποιηθεί. Αυτό σημαίνει ότι η εργασία στον τομέα του σεξ αντιμετωπίζεται όπως κάθε άλλο επάγγελμα, με ελάχιστη κυβερνητική παρέμβαση και ρύθμιση.

Ο Νόμος για τη Μεταρρύθμιση της Πορνείας του 2003[5] αποποινικοποίησε την πορνεία στη Νέα Ζηλανδία, εξασφαλίζοντας ότι τα άτομα που ασκούν πορνεία έχουν τα ίδια δικαιώματα και την ίδια προστασία με τους εργαζομένους σε άλλους κλάδους. Ο νόμος επιβάλλει επίσης κανονισμούς υγείας και ασφάλειας για τα πορνεία, επιτρέποντας στα εγγεγραμμένα άτομα που ασκούν πορνεία να έχουν πρόσβαση σε παροχές απασχόλησης και να προστατεύονται στον χώρο εργασίας τους. Αποποινικοποίησε περαιτέρω όλες τις άλλες πτυχές της σεξουαλικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της προσέλκυσης πελατών στον δρόμο, με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας και των δικαιωμάτων των ατόμων που ασκούν πορνεία, καταργώντας τις ποινικές κυρώσεις σε βάρος τους και παρέχοντάς τους πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες. Τα άτομα που ασκούν πορνεία στη Νέα Ζηλανδία έχουν αναφέρει αυξημένη ικανοποίηση από την εργασία τους και μεγαλύτερη ασφάλεια από την εφαρμογή του νόμου (Υπουργείο Δικαιοσύνης, 2003).

Στην Αυστραλία, το νομικό καθεστώς της πορνείας ποικίλλει ανάλογα με την πολιτεία και την επικράτεια. Στη Νέα Νότια Ουαλία, η σεξουαλική εργασία είναι σχεδόν εξ ολοκλήρου αποποινικοποιημένη. Στη Βικτώρια, το Κουίνσλαντ και την Τασμανία, η πορνεία είναι νόμιμη και ρυθμίζεται, πράγμα που σημαίνει ότι τα πορνεία και οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι πρέπει να τηρούν συγκεκριμένους νόμους. Ωστόσο, στη Δυτική Αυστραλία, στη Νότια Αυστραλία και στην Βόρεια Επικράτεια, η ανεξάρτητη σεξουαλική εργασία επιτρέπεται, αλλά τα πορνεία και η διαχείριση από τρίτους (μαστροπεία) παραμένουν

Οι υποστηρικτές της αποποινικοποίησης υποστηρίζουν ότι η μεταχείριση της πορνείας όπως κάθε άλλου επαγγέλματος μειώνει το στίγμα, βελτιώνει την ασφάλεια και επιτρέπει στα άτομα που ασκούν πορνεία να έχουν πρόσβαση σε νομική προστασία και κοινωνικές υπηρεσίες. Ωστόσο, οι επικριτές εκφράζουν ανησυχίες για την πιθανότητα αύξησης της εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων σε ένα αποποινικοποιημένο περιβάλλον. Η εργασία στον τομέα του σεξ δεν ακολουθεί τη συμβατική λογική της εργασίας και οι επικριτές επισημαίνουν ότι είναι πιο δύσκολο να ρυθμιστεί, για παράδειγμα λόγω των συνθηκών εργασίας και του ωραρίου σε ιδιωτικές κατοικίες και της ανισορροπίας ισχύος μεταξύ σωματεμπόρων και πορνών.

Συμπερασματικά, τα νομικά πλαίσια όσον αφορά την πορνεία ποικίλλουν ευρέως σε όλο τον κόσμο, αντανακλώντας διαφορετικές πολιτισμικές, κοινωνικές και πολιτικές αντιλήψεις.

Κάθε προσέγγιση έχει τα δικά της επιχειρήματα και η συνεχιζόμενη συζήτηση εξακολουθεί να διαμορφώνει το μέλλον της ρύθμισης της πορνείας.

Θέμα/Αδικία	Μοντέλο κατά της δουλείας	Πλήρης Αποποινικοποίηση/ Νομοθεσία
Ζήτηση για πορνεία	Μειωμένο	Αυξημένη
Σεξουαλική εμπορία	Μειωμένο	Αυξημένη
Αποποινικοποίηση/μη σύλληψη των ατόμων που αγοράζονται για σεξ	✓	✗
Ποινικοποίηση των αγοραστών, των σωματεμπόρων και των ιδιοκτητών οίκων ανοχής	✓	✗
Αποποινικοποίηση των αγοραστών, των σωματεμπόρων και των ιδιοκτητών οίκων ανοχής	✗	✓
Εξειδικευμένη υποστήριξη για επιζώσες	✓	✗
Αναφορές περιστατικών βίας κατά προσώπων που ασκούν πορνεία	Μη διαθέσιμο	Αυξημένη
Κοινωνικές συμπεριφορές	Μεγαλύτερη πίστη στην ισότητα των φύλων	Μη διαθέσιμο

4.5 Αντίκτυπος και ανάλυση: Παραδείγματα από όλο τον κόσμο

Γουιάνα

Η πορνεία στη Γουιάνα είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα που διέπεται από μια πολιτική απαγόρευσης εδώ και πολλά χρόνια. Η μέθοδος αυτή, η οποία ποινικοποιεί όλες τις πτυχές της πορνείας, αποσκοπεί στη μείωση της συχνότητας με την οποία ασκείται, μέσω της επιβολής νομικών κυρώσεων σε όσους ασχολούνται με αυτήν. Η πολιτική απαγόρευσης βασίζεται σε ηθικά και υγειονομικά ζητήματα, με στόχο τον περιορισμό της εξάπλωσης των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που συνδέονται με την πορνεία.

Η νομική θέση της Γουιάνας σχετικά με την πορνεία έχει εξελιχθεί με την πάροδο των ετών, επηρεασμένη από την αποικιακή ιστορία και τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές νόρμες. Οι νόμοι που απαγορεύουν την πορνεία θεσπίστηκαν κατά τη διάρκεια της βρετανικής αποικιοκρατίας, αντανakλώντας τις αντιλήψεις της βικτοριανής εποχής για τη

σεξουαλικότητα. Οι νόμοι αυτοί παρέμειναν σε ισχύ μετά την ανεξαρτησία, παρόλο που διακυμάνσεις έχουν σημειωθεί τόσο ως προς την εφαρμογή τους όσο και προς την αντίληψη του κοινού.

Σύμφωνα με τον Ενοποιημένο Κώδικα της Γουιάνας, η πορνεία είναι παράνομη. Τόσο η προσέλκυση πελατών όσο και η άσκηση της πορνείας αποτελούν ποινικά αδικήματα, τα οποία τιμωρούνται με πρόστιμα και φυλάκιση. Απαγορεύεται επίσης η διατήρηση οίκων ανοχής και η μαστροπεία, με αυστηρές ποινές για όσους κρίνονται ένοχοι.

Η προσέγγιση της αρχής της απαγόρευσης έχει αντιμετωπίσει κριτική για την αποτελεσματικότητά της και τις επιπτώσεις που επιφέρει σε θέματα ηθικής.. Οι αντίπαλοι υποστηρίζουν ότι η ποινικοποίηση της πορνείας την ωθεί στην παρανομία, καθιστώντας τα άτομα που ασκούν πορνεία πιο ευάλωτα σε κακοποίηση και εκμετάλλευση. Υποστηρίζουν ότι αυτή η προσέγγιση δεν αντιμετωπίζει τις βαθύτερες αιτίες της πορνείας, όπως η φτώχεια και η έλλειψη εκπαίδευσης. Οι επικριτές επισημαίνουν επίσης τους κινδύνους για την υγεία που συνδέονται με την απαγορευτική προσέγγιση. Ωθώντας την πορνεία στην παρανομία, γίνεται πιο δύσκολη η εφαρμογή πρωτοβουλιών στον τομέα της υγείας, όπως οι τακτικές ιατρικές εξετάσεις και η διανομή προφυλακτικών. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων και άλλων προβλημάτων υγείας μεταξύ των ατόμων που ασκούν πορνεία. Υπάρχουν σημαντικά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς τα άτομα που ασκούν πορνεία συχνά αντιμετωπίζουν διακρίσεις και στιγματισμό, τόσο σε νομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Οι συλλήψεις και οι νομικές κυρώσεις μπορούν να επιδεινώσουν την περιθωριοποίησή τους, καθιστώντας δύσκολη την αναζήτηση βοήθειας ή τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η αποποινικοποίηση ή η νομιμοποίηση θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε καλύτερα αποτελέσματα. Αυτές οι προσεγγίσεις μπορούν να προσφέρουν ρύθμιση και υποστήριξη, συμβάλλοντας στην προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων που ασκούν πορνεία και στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειάς τους. Μοντέλα από άλλες χώρες δείχνουν ότι τέτοιες πολιτικές μπορούν να μειώσουν την εκμετάλλευση και τις πράξεις βίας, προσφέροντας παράλληλα οικονομικά οφέλη. Η προσέγγιση της απαγόρευσης της πορνείας στη Γουιάνα έχει αποτελέσει αντικείμενο πολλών συζητήσεων. Παρόλο που αποσκοπεί στη μείωση της πορνείας και των συναφών προβλημάτων, έχει επικριθεί για την αποτελεσματικότητά της και τον αντίκτυπό της στα δικαιώματα και την υγεία των ατόμων που ασκούν πορνεία.

Ελλάδα

Η πορνεία στην Ελλάδα λειτουργεί στο πλαίσιο ενός νομικού και ρυθμιστικού πλαισίου που έχει σχεδιαστεί για την εποπτεία και τον έλεγχο της πρακτικής αυτής, με παράλληλη προστασία της δημόσιας υγείας και καταπολέμηση της εκμετάλλευσης. Είναι επίσης νόμιμη υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζονται από το νόμο. Επιτρέπεται σε άτομα άνω των 18 ετών που είναι εγγεγραμμένα υποχρεούνται να εγγραφούν στα δημοτικά αρχεία. Η σεξουαλική εργασία μπορεί να ασκείται μόνο σε αδειοδοτημένους χώρους, όπως οίκους ανοχής, ενώ η πορνεία στον δρόμο απαγορεύεται γενικά, αν και η εφαρμογή του νόμου ποικίλλει.

Τα άτομα που ασκούν πορνεία υποχρεούνται να εγγραφούν στα δημοτικά αρχεία και να αποκτήσουν άδεια εργασίας, η οποία είναι ανανεώσιμη. Οι τακτικοί έλεγχοι υγείας είναι υποχρεωτικοί για τα άτομα αυτά, προκειμένου να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται συνήθως κάθε δύο εβδομάδες και περιλαμβάνουν εξετάσεις για σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΛ). Για να παραμείνει σε ισχύ η άδεια εργασίας, απαιτείται ιατρικό πιστοποιητικό που να επιβεβαιώνει τους ελέγχους αυτούς. Η χρήση προφυλακτικών ενθαρρύνεται ή απαιτείται, με στόχο την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την υγεία. Οι οίκοι ανοχής πρέπει να αποκτήσουν επίσημη άδεια λειτουργίας. Αυτά τα οικήματα υπόκεινται σε νόμους περί χωροταξίας, οι οποίοι ορίζουν την τοποθεσία τους, όπως η τήρηση ελάχιστης απόστασης από σχολεία, εκκλησίες και άλλες ευαίσθητες περιοχές. Ο υπεύθυνος ή ο διαχειριστής ενός οίκου ανοχής πρέπει επίσης να τηρεί τις νομικές οδηγίες και απαγορεύεται αυστηρά οποιαδήποτε συμμετοχή στην εκμετάλλευση ή τη διακίνηση ατόμων. Ενώ η πορνεία είναι νόμιμη, δραστηριότητες όπως η μαστροπεία, η διακίνηση και η πορνεία χωρίς άδεια αποτελούν ποινικά αδικήματα. Το νομικό πλαίσιο αποσκοπεί στην προστασία της αυτονομίας των ατόμων που ασκούν πορνεία και στην παροχή εγγυήσεων κατά της εκμετάλλευσής τους, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των μέτρων προστασίας.

Παρόλο που η πορνεία στην Ελλάδα είναι ρυθμισμένη, αποτελεί ένα κοινωνικά πολύπλοκο ζήτημα. Το στίγμα που περιβάλλει την εργασία στον τομέα του σεξ παραμένει ενεργή, γεγονός που μπορεί να εμποδίζει την πρόσβαση των ατόμων που ασκούν πορνεία σε νομική προστασία και κοινωνική στήριξη. ΜΚΟ και ομάδες υπεράσπισης ζητούν συχνά βελτιώσεις στη νομοθεσία, ώστε να αντιμετωπιστούν καλύτερα ζητήματα όπως η εμπορία ανθρώπων και να παρέχονται πιο ισχυρά συστήματα στήριξης για τα άτομα που ασκούν πορνεία.

Ιταλία

Το νομικό ζήτημα της πορνείας στην Ιταλία είναι περίπλοκο και αντανακλά μια σειρά κοινωνικών και πολιτισμικών αντιφάσεων (Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, 1958). Η πορνεία καθαυτή δεν θεωρείται έγκλημα, αλλά οι δραστηριότητες που συνδέονται με αυτήν ποινικοποιούνται. Για τον λόγο αυτό, η ιταλική προσέγγιση χαρακτηρίζεται ως «μερικώς απαγορευτική». Συγκεκριμένα, για να θεωρηθεί νόμιμη, η σεξουαλική δραστηριότητα πρέπει να είναι εθελοντική και να αφορά ενήλικες που είναι διανοητικά ικανοί και συναινούν. Ο βασικός νόμος που ρυθμίζει την πορνεία είναι ο νόμος Merlin (νόμος αριθ. 75/1958), ο οποίος επιβάλλει ποινές για την υποκίνηση και τη διευκόλυνση της πορνείας, την εκμετάλλευση και την εμπορία γυναικών. Ο ίδιος νόμος κατάργησε επίσης τα πορνεία, που προηγουμένως ήταν γνωστά ως «οίκοι ανοχής». Επιβάλλει ποινές φυλάκισης από δύο έως έξι έτη σε όποιον «στρατολογεί πρόσωπο με σκοπό την εμπλοκή του στην πορνεία ή διευκολύνει την πορνεία για τον σκοπό αυτό», καθώς και σε όποιον «με οποιονδήποτε τρόπο επωφελείται από την πορνεία άλλου προσώπου ή την προωθεί». Στοχεύει επίσης σε οποιονδήποτε διαχειρίζεται «οίκο πορνείας», εκμισθώνει ακίνητο «με σκοπό τη λειτουργία οίκου πορνείας» ή «συνηθίζει να ανέχεται την παρουσία ενός ή περισσότερων ατόμων που ασκούν πορνεία» εντός των «δημόσιων χώρων» του.

Ο νόμος, που προωθήθηκε από τη σοσιαλιστή γερουσιαστή Λίνα Μερλίν, είχε ως στόχο την απελευθέρωση των γυναικών από τον κρατικό έλεγχο και από μορφές εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις μεταπολεμικές αξίες που σχετίζονται με την αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα (Bellassai, 2018). Ωστόσο, το αποτέλεσμα δεν ήταν το αναμενόμενο. Δημιουργήθηκε ένα είδος νομικού κενού, στο οποίο οι γυναίκες παραμένουν στην πορνεία, αλλά οι αρχές δεν μπορούν να παρέμβουν, καθώς η πορνεία δεν αποτελεί έγκλημα αν «πραγματοποιείται εθελοντικά». Ευτυχώς, ορισμένοι δήμοι, όπως το Ρίμινι, το Άστι και το Παλέρμο, έχουν αρχίσει να θεσπίζουν τοπικούς κανονισμούς μέσω ειδικών διατάξεων που αποσκοπούν στον εντοπισμό των πελατών, προχωρώντας όλο και περισσότερο προς την αναγνώριση της πορνείας ως αυτό που είναι: εκμετάλλευση. Όσον αφορά τα νομικά ζητήματα, οι φεμινίστριες γενικά υποστήριξαν τον νόμο Merlin, ο οποίος απαγόρευσε τα πορνεία όπως και την νομοθετική ρύθμιση και τάχθηκαν υπέρ της αποποινικοποίησης, με εξαίρεση την εκμετάλλευση από τρίτους (νταβατζήδες) («Prostitution in Italy», χ.χ.).

Ωστόσο, η εθνική κυβέρνηση κινήθηκε προς την αντίθετη κατεύθυνση. Από την 1η Απριλίου 2025, εισήγαγε έναν κωδικό επαγγελματικής δραστηριότητας για τον προσδιορισμό των επαγγελματιών «που συνδέονται με την κοινωνική ζωή», συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών όπως συνοδεία, υπηρεσίες γνωριμιών και προξενιού, καθώς και «παροχή ή οργάνωση σεξουαλικών υπηρεσιών», «οργάνωση εκδηλώσεων πορνείας ή διαχείριση χώρων πορνείας» και, τέλος, «οργάνωση συναντήσεων και άλλων δραστηριοτήτων γρήγορης δικτύωσης». Αυτό αποτελεί επέκταση του υφιστάμενου κωδικού ταξινόμησης, ο οποίος προηγουμένως περιλάμβανε μόνο υπηρεσίες συνοδών, γραφεία γνωριμιών και γραφεία προξενιού, και τώρα έχει διευρυνθεί σημαντικά (Pons, 2025).

Αργεντινή

Ανεξάρτητα από το αν υιοθετείται ένα ρυθμιστικό, απαγορευτικό ή καταργητικό νομικό πλαίσιο για την πορνεία, αναρωτιόμαστε: Τι συμβαίνει στην πραγματικότητα των ευάλωτων ατόμων που εντάσσονται στο σύστημα της πορνείας;

Η περίπτωση του καταργητικού νομικού πλαισίου της Αργεντινής μας δείχνει ορισμένες ιδιαιτερότητες.

Η Αργεντινή έχει υιοθετήσει ένα καταργητικό νομικό πλαίσιο (Ley Sobre Trata De Personas, 1913). Έχει θεσπίσει νόμους και διεθνείς συνθήκες που απαγορεύουν την αδειοδότηση χώρων όπου ασκείται η πορνεία και καθιερώνει την υποχρέωση του κράτους να προλαμβάνει την εμπορία ανθρώπων μέσω δημόσιων πολιτικών και κοινωνικής βοήθειας προς τα θύματα αυτού του τρομερού οργανωμένου εγκλήματος. Τα ακόλουθα είναι εγκλήματα που τιμωρούνται από το νόμο: η προώθηση ή διευκόλυνση της πορνείας, η οικονομική εκμετάλλευση της πορνείας άλλων και η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Η πορνεία δεν απαγορεύεται ούτε τιμωρείται, αλλά το νομικό πλαίσιο ορίζει ότι το κράτος πρέπει να την αποτρέπει δημιουργώντας ευκαιρίες για τους ευάλωτους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε στέγαση, υγειονομική περίθαλψη και εργασία. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι διαθέτει ένα νομικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην κατάργηση της

πορνείας, το κράτος δεν διαθέτει δημόσιες πολιτικές που να αποθαρρύνουν αποτελεσματικά την πορνεία και να προειδοποιούν τα ευάλωτα άτομα για τον κίνδυνο να γίνουν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Κορίτσια και νεαρές γυναίκες από ευάλωτα περιβάλλοντα υφίστανται σεξουαλική εκμετάλλευση. Ωστόσο, όταν οι συνθήκες σεξουαλικής εκμετάλλευσης παύουν να υφίστανται, το κράτος δεν παρέχει ούτε κοινωνική ούτε οικονομική βοήθεια, με αποτέλεσμα τα θύματα να μην μπορούν να χτίσουν μια ζωή απαλλαγμένη από τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Επομένως, ένα νομικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην κατάργηση της πορνείας δεν είναι από μόνο του αρκετό.

Είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη ότι τα κράτη και οι κυβερνήσεις πρέπει να θεσπίσουν πραγματικές δημόσιες πολιτικές και να συνεχίσουν με την πάροδο του χρόνου την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και να παρέχουν πραγματικές ευκαιρίες στους ευάλωτους πληθυσμούς που είναι θύματα.

Εσθονία

Η Εσθονία υιοθετεί ένα μοντέλο μερικής ποινικοποίησης. Η ανταλλαγή σεξουαλικών υπηρεσιών έναντι χρημάτων μεταξύ συναινούστων ενηλίκων είναι νόμιμη, αλλά η συμμετοχή τρίτων – όπως η μαστροπεία, η διαχείριση οίκων ανοχής ή η πρόσληψη – ποινικοποιείται (Βάση δεδομένων για τα σεξουαλικά δικαιώματα, n.d.). Η πώληση και η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών μεταξύ ενηλίκων είναι νόμιμη στην Εσθονία, εφόσον γίνεται ανεξάρτητα και σε ιδιωτικό περιβάλλον. Ωστόσο, η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών από θύμα εμπορίας ανθρώπων αποτελεί ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση έως πέντε έτη. Μετά την ανεξαρτησία της, η Εσθονία συζήτησε το ενδεχόμενο της πλήρους ποινικοποίησης ή της νομιμοποίησης, αλλά τελικά επέλεξε μια μεσαία λύση που αποφεύγει και τα δύο.

- **Διακίνηση και λειτουργία οίκων ανοχής:** Η διευκόλυνση ή η εκμετάλλευση της πορνείας άλλων είναι παράνομη.
- **Προσέλκυση και εμπορία:** Η εξαναγκαστική προσέλκυση ή η στρατολόγηση ατόμων για πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση έως 5 έτη.
- **Συνδρομή στην πορνεία:** Η εν γνώσει συνδρομή στην πορνεία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης σεξουαλικών υπηρεσιών ή της μίσθωσης χώρων για σεξουαλικές υπηρεσίες, είναι παράνομη.
- **Συμμετοχή ανηλίκων:** Η συμμετοχή ή η ενθάρρυνση ανηλίκων στην πορνεία αποτελεί αυστηρά ποινικό αδίκημα.

Λόγω των πιο περιοριστικών νόμων της Φινλανδίας σχετικά με την πορνεία, πολλοί Φινλανδοί πελάτες ταξιδεύουν στην Εσθονία για να αγοράσουν σεξουαλικές υπηρεσίες. Αυτή η δυναμική έχει συμβάλει στο να γίνει η Εσθονία προορισμός σεξουαλικού τουρισμού, ιδίως για Φινλανδούς υπηκόους (Aral, 2006). Η Εσθονία έχει χαρακτηριστεί ως **χώρα προέλευσης, διαμετακόμισης και προορισμού** της εμπορίας ανθρώπων. Ενώ η εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση ήταν η κύρια μορφή μεταξύ των επίσημα αναγνωρισμένων θυμάτων (27 περιπτώσεις μεταξύ 2018 και 2021), τα υποτιθέμενα θύματα υπέστησαν κυρίως εργασιακή εκμετάλλευση (264

Η προσέγγιση της κατάργησης/το σκανδιναβικό μοντέλο στη Σουηδία, τη Γαλλία και τον Καναδά

Το σκανδιναβικό μοντέλο, γνωστό και ως μοντέλο κατά της πορνείας ή μοντέλο ισότητας, ποινικοποιεί την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, ενώ αποποινικοποιεί την πώληση. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στη μείωση της ζήτησης για πορνεία, στην προστασία των ατόμων που εμπλέκονται σε αυτήν και στην καταπολέμηση της εμπορίας και της εκμετάλλευσης. Βασισμένο σε φεμινιστικά και ανθρωπιστικά πλαίσια, θεωρεί την πορνεία ως έκφραση της ανισότητας των φύλων και επιδιώκει συστημική αλλαγή αντί της ποινικοποίησης των προσώπων που ασκούν πορνεία.

Η Σουηδία ήταν η πρώτη χώρα που εφάρμοσε το σκανδιναβικό μοντέλο με τον νόμο περί αγοράς σεξουαλικών υπηρεσιών του 1999, ο οποίος ποινικοποιεί την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, αλλά όχι την πώλησή τους. Η νομοθεσία αυτή θεωρεί την πορνεία ως μορφή βίας κατά των γυναικών και αποτελεί μέρος του ευρύτερου προγράμματος της Σουηδίας για την ισότητα των φύλων. Οι υπηρεσίες υποστήριξης για άτομα που ασκούν πορνεία περιλαμβάνουν στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, συμβουλευτική και προγράμματα εξόδου. Οι αρχές αναφέρουν μείωση της πορνείας στους δρόμους και αλλαγή στη στάση του κοινού. Ωστόσο, οι επικριτές υποστηρίζουν ότι ο νόμος ωθεί την πορνεία στην παρανομία, αυξάνοντας την απομόνωση και τον κίνδυνο για τα άτομα που ασκούν πορνεία.

Το 2016, η Γαλλία υιοθέτησε ένα παρόμοιο μοντέλο, ποινικοποιώντας την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών και προσφέροντας παράλληλα υποστήριξη σε άτομα που εγκαταλείπουν την πορνεία. Ο νόμος περιλαμβάνει οικονομική βοήθεια, πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση και άδειες διαμονής για άτομα χωρίς έγγραφα που ασκούν πορνεία. Οι πελάτες αντιμετωπίζουν πρόστιμα και υποχρεωτική εκπαίδευση ευαισθητοποίησης. Η μεταρρύθμιση είχε ως στόχο τη μείωση της ζήτησης, την αποθάρρυνση της εκμετάλλευσης και την παροχή πραγματικών εναλλακτικών λύσεων για τα άτομα που ασκούν πορνεία. Παρά την προοδευτική της πρόθεση, η εφαρμογή της ήταν άνιση. Οι εκθέσεις δείχνουν ότι τα άτομα που ασκούν πορνεία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν αστυνομική καταστολή και περιθωριοποίηση, ιδίως οι μετανάστες εργαζόμενοι και όσοι δεν έχουν σταθερή στέγη.

Το νομικό πλαίσιο του Καναδά αναδιαρθρώθηκε το 2014 με τον Νόμο για την Προστασία των Κοινοτήτων και των Εκμεταλλευόμενων Ατόμων (PCEPA), ο οποίος αντικατοπτρίζει τις αρχές του Σκανδιναβικού Μοντέλου. Η αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, το κέρδος από την πώληση σεξουαλικών υπηρεσιών και η διαφήμιση από τρίτους είναι παράνομες, ενώ η πώληση σεξουαλικών υπηρεσιών δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα. Ο δηλωμένος στόχος του PCEPA είναι η μείωση της ζήτησης, η προστασία των ευάλωτων ατόμων και η παροχή στρατηγικών

εξόδου. Ωστόσο, ο νόμος έχει αμφισβητηθεί από ομάδες που υπερασπίζονται τα δικαιώματα των προσώπων που ασκούν πορνεία, οι οποίες υποστηρίζουν ότι αυξάνει τους κινδύνους και ενισχύει το στίγμα. Οι πρακτικές επιβολής του νόμου, ιδίως σε δημόσιους χώρους, συνεχίζουν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα πρόσωπα που ασκούν πορνεία.

Το μοντέλο κατά της πορνείας θεωρεί την πορνεία ως εγγενώς εκμεταλλευτική και επιδιώκει να μεταφέρει την ευθύνη στους αγοραστές και όχι στα άτομα που πωλούν σεξ. Και στις τρεις χώρες, το μοντέλο περιλαμβάνει επενδύσεις σε υπηρεσίες υποστήριξης για την έξοδο από την πορνεία. Ωστόσο, παραμένει αμφιλεγόμενο. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι, ενώ τα άτομα που ασκούν πορνεία είναι τεχνικά αποποινικοποιημένα, η ποινικοποίηση των πελατών, σε συνδυασμό με την αυστηρή επιτήρηση και την εμπλοκή της αστυνομίας, δημιουργεί ανασφαλείς συνθήκες εργασίας. Επιπλέον, οι περιθωριοποιημένες ομάδες — ιδίως οι μετανάστες, τα τρανς άτομα και οι φυλετικές κοινότητες— συχνά υφίστανται δυσανάλογες βλάβες.

Το μοντέλο της κατάργησης συνεχίζει να επηρεάζει τις παγκόσμιες συζητήσεις σχετικά με τη νομοθεσία για την πορνεία. Αν και επαινείται για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ανισοτήτων και τη στόχευση της ζήτησης, τα πραγματικά του αποτελέσματα υπογραμμίζουν την πολυπλοκότητα της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην εξισορρόπηση της προστασίας με την αυτονομία και τα δικαιώματα.

**ΕΜΒΑΘΥΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟ
ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΑΣ
ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥΣ
ΣΚΟΠΟΥΣ**

5. ΕΜΒΑΘΥΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η σεξουαλική διακίνηση ορίζεται ως η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Οι δράστες ονομάζονται διακινητές σεξουαλικών υπηρεσιών ή μαστροποί και εκμεταλλεύονται τα θύματα για να τα εμπλέξουν σε διάφορες μορφές εμπορικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης με πελάτες που πληρώνουν. Συχνά περιλαμβάνει εκμετάλλευση μέσω απειλών, χειραγώγησης ή κατάχρησης εξουσίας. Η σεξουαλική εμπορία συνδέεται στενά με την πορνεία, καθώς οι έμποροι συνήθως αναγκάζουν τα θύματα να ασκούν πορνεία για να αποκομίσουν κέρδη. Αν και η εμπορία ανθρώπων δεν συναντάται σε όλες τις μορφές πορνείας, πολλά θύματα εντάσσονται στον τομέα του σεξουαλικού εμπορίου, όπου μπορεί να φαίνεται ότι συμμετέχουν εθελοντικά, αλλά στην πραγματικότητα βρίσκονται υπό έλεγχο. Αυτό που φαίνεται ως εθελοντική σεξουαλική εργασία, ενδέχεται να κρύβει εκμετάλλευση και κακοποίηση. Τα στοιχεία του UNODC για το 2022 δείχνουν ότι η ανίχνευση της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση ισούται με εκείνη της εμπορίας ανθρώπων για καταναγκαστική εργασία, με ποσοστό λίγο κάτω από 40% η καθεμία. Η σεξουαλική εμπορία ανθρώπων καθοδηγείται από «ωθούμενους» παράγοντες (φτώχεια, ανεργία, έλλειψη εκπαίδευσης, ανισότητα των φύλων, συγκρούσεις) και «έλκοντες» παράγοντες (ψευδείς υποσχέσεις για καλύτερες συνθήκες, ζήτηση φθηνής εργασίας και σεξουαλικών υπηρεσιών). Η εμπορία ανθρώπων συνδέεται με την οικονομική ευπάθεια.

5.1 Προφίλ Θυμάτων και Επιζωσών/Επιζώντων

Οι γυναίκες και τα κορίτσια πλήττονται δυσανάλογα από την εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς, με πολλά θύματα να είναι νεαρά και ευάλωτα. Σε πολλές περιπτώσεις, τα κορίτσια αποτελούν ιδιαίτερο στόχο εκμετάλλευσης λόγω κοινωνικών και φυλετικών ανισοτήτων.

Η πλειοψηφία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση είναι γυναίκες (64 % γυναίκες και 27 % κορίτσια).

Αν και θεωρείται λιγότερο συζητημένο θέμα, οι άνδρες και τα αγόρια πέφτουν επίσης θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, ιδίως σε ορισμένες περιοχές ή και μέσω οργανωμένων εγκληματικών δικτύων.

Παρόλο που το ποσοστό των ανδρών θυμάτων το 2019-2020 αυξήθηκε σε σύγκριση με το 2017-2018 (από 23 % σε 33 %), οι γυναίκες και τα κορίτσια αντιπροσωπεύουν το 87 % των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Τα παιδιά αντιπροσωπεύουν

το ένα τέταρτο των θυμάτων (23 %), η μεγάλη πλειονότητα των οποίων έχει ιθαγένεια της ΕΕ (85 %) και είναι κορίτσια (75 %) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2023).

Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 61 % των θυμάτων είναι πολίτες της ΕΕ, συχνά από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (π.χ. Ρουμανία, Βουλγαρία, Πολωνία) (Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα, 2010). Όσον αφορά τα θύματα που δεν είναι πολίτες της ΕΕ, οι κύριες χώρες προέλευσης είναι η Νιγηρία, η Αλβανία και η Κίνα, με τις κοινότητες της διασποράς να διευκολύνουν συχνά την εκμετάλλευση. Οι ρωσόφωνες γυναίκες, τα άτομα χωρίς ιθαγένεια και τα άτομα που προέρχονται από ασταθή κοινωνικοοικονομικά περιβάλλοντα αποτελούν δυσανάλογα μεγάλο μέρος των θυμάτων. Τα θύματα προέρχονται συχνά από περιβάλλοντα σωματικής, σεξουαλικής ή συναισθηματικής κακοποίησης. Οι διακινητές εκμεταλλεύονται αυτά τα προηγούμενα τραύματα, προσφέροντας ψευδείς υποσχέσεις ασφάλειας και σταθερότητας. Τα άτομα που προέρχονται από φτωχά περιβάλλοντα ή αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες αποτελούν ιδιαίτερο στόχο. Οι διακινητές εκμεταλλεύονται αυτές τις ευάλωτες θέσεις προσφέροντας ψευδείς υποσχέσεις για μια καλύτερη ζωή. Τα ευάλωτα άτομα, ιδίως οι φυγάδες ή οι άστεγοι νέοι, αποτελούν πρωταρχικούς στόχους. Οι διακινητές εκμεταλλεύονται την απελπισία τους και την ανάγκη τους για τροφή, στέγη και ασφάλεια. Οι μεταναστευτικοί πληθυσμοί, ιδίως εκείνοι που είναι χωρίς έγγραφα ή δεν έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στη διακίνηση λόγω της επισφαλούς κατάστασής τους. Διατομεακοί παράγοντες, όπως η συμμετοχή σε εθνοτική μειονότητα, η ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητά τους ή η αναπηρία, μπορούν να χειροτερέψουν περαιτέρω την ευάλωτη θέση των ατόμων κατά τη διακίνησή τους, λόγω της σύνθετης διάκρισης και της μειωμένης πρόσβασης σε μηχανισμούς προστασίας. Τα θύματα μπορεί επίσης να προσλαμβάνονται εν γνώσει τους για να παρέχουν σεξουαλικές υπηρεσίες, αλλά τελικά να καταλήγουν σε καταστάσεις εκμετάλλευσης. Μερικές φορές τα θύματα εμπορίας ανθρώπων με στόχο τη σεξουαλική εκμετάλλευση, μπορεί να αναγκάζονται να προσλαμβάνουν άλλα άτομα, γεγονός που περιπλέκει ακόμη περισσότερο την κατάστασή τους. Συχνά δεν αναγνωρίζονται λόγω της περιορισμένης κατανόησης των αρχών, των στερεοτύπων για τα «ιδανικά» θύματα και του γεγονότος ότι τα ίδια τα θύματα δεν θεωρούν τον εαυτό τους θύματα. Αυτά τα ζητήματα δυσχεραίνουν την υποστήριξη και την αναγνώριση.

5.2 Προφίλ των Διακινητών

Ενώ οι διακινητές είναι συχνά άνδρες (πάνω από το 75 % των διακινητών είναι άνδρες), οι γυναίκες εμπλέκονται επίσης στη στρατολόγηση και την εκμετάλλευση των θυμάτων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι γυναίκες αποτελούν το 23 % των υπόπτων και το 22 % των καταδικασμένων διακινητών. Οι γυναίκες μπορεί να ενεργούν ως «στρατολόγοι» ή «μαμάδες» στη διαχείριση των θυμάτων σε δίκτυα εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς. Οι διακινητές έχουν συχνά την ίδια εθνικότητα με τα θύματά τους. Οι διακινητές μπορεί να είναι οποιασδήποτε ηλικίας, από νεαροί ενήλικες έως ηλικιωμένοι, αν και οι εγκληματικές οργανώσεις που εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς μπορεί να έχουν μια ιεραρχία με ηλικιωμένους, έμπειρους διακινητές που

εποπτεύουν νεότερους νεοσύλλεκτους. Το κύριο κίνητρο των διακινητών είναι το κέρδος. Οι διακινητές εκμεταλλεύονται ευάλωτα άτομα για οικονομικό όφελος, αποκομίζοντας κέρδη από τη σεξουαλική εκμετάλλευσή τους. Ο κλάδος είναι εξαιρετικά κερδοφόρος, με τους διακινητές να καρπώνονται σημαντικό μέρος των χρημάτων που κερδίζουν τα θύματα.

Εκτιμάται ότι τα κέρδη από την αναγκαστική σεξουαλική εκμετάλλευση ανήλθαν σε περίπου 33,9 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, ενώ τα κέρδη από την αναγκαστική σεξουαλική εκμετάλλευση ως αποτέλεσμα της εμπορίας ανθρώπων εκτιμάται ότι ανήλθαν σε περίπου 27,8 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Σχεδόν τα μισά από αυτά τα κέρδη πραγματοποιήθηκαν μόνο στις βιομηχανικές οικονομίες (13,3 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, 2013).

5.3 Μέθοδοι προσέλκυσης και στρατηγική των διακινητών

Οι διακινητές χρησιμοποιούν εξαναγκασμό, βία και εξαπάτηση, υποσχόμενοι δουλειά, στέγη και υψηλούς μισθούς. Συνηθισμένες τακτικές περιλαμβάνουν την προσφορά ευκαιριών για καριέρα στο μόντελινγκ, τον χορό ή τις σπουδές στο εξωτερικό. Η μέθοδος του «εραστή» περιλαμβάνει την προσποίηση ρομαντικού ενδιαφέροντος για να κερδίσει την εμπιστοσύνη και στη συνέχεια να εξαναγκάσει τα θύματα σε σεξουαλική εκμετάλλευση. Τα θύματα συχνά στρατολογούνται από υπηκόους της ίδιας χώρας τους, μερικές φορές με τη συμμετοχή γνωστών ή μελών της οικογένειάς τους. Οι διακινητές κατάσχουν τα διαβατήρια και χρησιμοποιούν ψυχολογική χειραγώγηση για να διατηρήσουν τον έλεγχο.

- **Ψευδείς υποσχέσεις:** Οι διακινητές συχνά χρησιμοποιούν παραπλανητικές τακτικές, υποσχόμενοι στα θύματα ευκαιρίες για εργασία, εκπαίδευση ή μια καλύτερη ζωή, τις οποίες στη συνέχεια εκμεταλλεύονται.
- **Μανιπουλάρισμα και συναισθηματική κακοποίηση:** Οι διακινητές συχνά δημιουργούν συναισθηματικούς δεσμούς με τα θύματα, προσποιούμενοι ότι νοιάζονται για αυτά, πριν τα απομονώσουν από τα συστήματα υποστήριξής τους. Με την πάροδο του χρόνου, αυτή η χειραγώγηση εξασφαλίζει την εξάρτηση του θύματος.
- **Απειλές και βία:** Τα θύματα συχνά δέχονται απειλές για άσκηση βίας στον εαυτό τους ή στους αγαπημένους τους. Η σωματική βία και η συναισθηματική κακοποίηση χρησιμοποιούνται ως εργαλεία ελέγχου για να αποτρέψουν τη διαφυγή.
- **Έλεγχος και εξουσία:** Οι διακινητές μπορεί να οδηγούνται από την ανάγκη να ελέγχουν και να κυριαρχούν τους άλλους. Αυτό μπορεί να συνδέεται με προσωπικά ζητήματα εξουσίας και ελέγχου ή με έναν τρόπο επιβολής της κυριαρχίας τους σε ευάλωτα άτομα.
- **Χρήση μεσαζόντων:** Οι διακινητές μπορεί επίσης να χρησιμοποιούν μεσάζοντες — μερικές φορές πρώην θύματα ή έμπιστους μέλη της κοινότητας — για να στρατολογήσουν άλλους, κάνοντας την προσφορά να φαίνεται πιο νόμιμη και μειώνοντας τις υποψίες.

- **Στρατολόγηση μέσω ιδρυμάτων:** Φαινομενικά νόμιμα ιδρύματα, όπως γραφεία ευρέσεως εργασίας, σχολές γλωσσών ή γραφεία γάμων, χρησιμοποιούνται επίσης για να δελεάσουν τα θύματα με το πρόσχημα νόμιμων ευκαιριών.
- **Οργανωμένα εγκληματικά συνδικάτα:** Ορισμένοι διακινητές ανήκουν σε μεγαλύτερα, οργανωμένα εγκληματικά συνδικάτα που εμπλέκονται σε πολλαπλές παράνομες δραστηριότητες, όπως διακίνηση ναρκωτικών, εμπόριο όπλων και εμπορία ανθρώπων. Αυτά τα συνδικάτα χρησιμοποιούν την εμπορία σεξ ως έναν από τους πολλούς τρόπους για να αποκομίσουν έσοδα.

Το Διαδίκτυο αναλαμβάνει κεντρικό ρόλο στη σύγχρονη εμπορία ανθρώπων, επιτρέποντας στους διακινητές να στρατολογούν, να διαφημίζουν και να ελέγχουν τα θύματα. Οι ψευδείς αγγελίες εργασίας και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι συνηθισμένα εργαλεία στρατολόγησης. Ψηφιακά εργαλεία όπως η παρακολούθηση μέσω GPS και ο εκβιασμός βοηθούν τους διακινητές να διατηρούν τον έλεγχο από απόσταση. Το Διαδίκτυο επιτρέπει στους διακινητές να δραστηριοποιούνται διασυννοριακά, αυξάνοντας την ανωνυμία και δυσχεραίνοντας τον εντοπισμό τους, ενώ παράλληλα διευκολύνει τη μαζική εκμετάλλευση για την απόκτηση κέρδους. Πολλοί διακινητές εργάζονται στο πλαίσιο διεθνών δικτύων που δραστηριοποιούνται σε διάφορες χώρες. Σε αυτά τα δίκτυα συχνά εμπλέκονται διεφθαρμένοι αξιωματούχοι, εργαζόμενοι στον τομέα των μεταφορών και άλλα άτομα που βοηθούν στη μετακίνηση των θυμάτων. Εκτός από τη διεθνή διακίνηση, σε ορισμένες χώρες ενδέχεται να λειτουργούν τοπικά δίκτυα μικρότερης κλίμακας, όπου οι διακινητές προσλαμβάνουν θύματα και πωλούν τις υπηρεσίες τους σε γειτονικές πόλεις ή κοινότητες.

5.4 Παγκόσμιες τάσεις, στατιστικά στοιχεία και διαδρομές

Σύμφωνα με την έκθεση του UNODC για το 2024, περίπου το 38% όλων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων που έχουν εντοπιστεί παγκοσμίως ήταν θύματα εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Αυτή παραμένει η πιο κοινή μορφή εμπορίας ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο, ιδίως για τις γυναίκες και τα κορίτσια. Το 77 % των θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης είναι γυναίκες και, από αυτό το ποσοστό το 24 % είναι ανήλικα κορίτσια, τα οποία συχνά προσλαμβάνονται με δόλο, βία ή εξαναγκασμό. Οι άνδρες αποτελούν μειονότητα και τα αγόρια είναι πιθανό να μειονεκτούν κατά την εκπροσώπησή τους στα στοιχεία που συλλέγονται, λόγω της ελλιπούς αναφοράς και της εσφαλμένης ταυτοποίησής τους.

Ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ΔΟΕ) αναφέρει ότι η σεξουαλική εκμετάλλευση των θυμάτων εμπορίας αποφέρει ετήσια κέρδη που εκτιμώνται σε 99 δισεκατομμύρια δολάρια, καθιστώντας την, ως την πιο κερδοφόρα μορφή εμπορίας ανθρώπων.

Η σεξουαλική εκμετάλλευση μέσω της εμπορίας ανθρώπων είναι ένα διακρατικό έγκλημα που περιλαμβάνει ένα πολύπλοκο δίκτυο χωρών προέλευσης, διέλευσης και προορισμού. Αυτοί οι ρόλοι συχνά καλύπτονται μεταξύ τους, διαμορφώνονται από τις μεταναστευτικές διαδρομές, τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, την πολιτική αστάθεια και τη ζήτηση σεξουαλικών υπηρεσιών. Είναι δυνατόν να βρείτε ετήσια επικαιροποιημένα στοιχεία στον

ιστότοπο του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ. Οι ακόλουθες πληροφορίες προέρχονται από την Έκθεση για την Εμπορία Ανθρώπων του 2023.

Οι γυναίκες και τα κορίτσια είναι τα πιο συχνά θύματα εμπορίας ανθρώπων από περιοχές που χαρακτηρίζονται από φτώχεια, συγκρούσεις ή ανεπαρκή επιβολή του νόμου. Η Νιγηρία έχει αναδειχθεί ως μία από τις σημαντικότερες χώρες προέλευσης, με πολλές γυναίκες να διακινούνται προς την Ευρώπη, ιδίως προς την Ιταλία και τη Γαλλία, συχνά με ψευδείς υποσχέσεις για εργασία ή εκπαίδευση. Ομοίως, η ανθρωπιστική κρίση στη Βενεζουέλα έχει οδηγήσει σε αύξηση της εμπορίας γυναικών και κοριτσιών σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική και προς την Ευρώπη. Εντός της Ευρώπης τώρα, η Ρουμανία και η Βουλγαρία είναι σταθερές χώρες προέλευσης θυμάτων εμπορίας σε ολόκληρη την ήπειρο, ιδίως προς τις αγορές σεξουαλικής εκμετάλλευσης της Δυτικής Ευρώπης. Ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει επιδεινώσει μια ήδη κρίσιμη κατάσταση, με αξιοσημείωτη αύξηση της εμπορίας γυναικών και παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς από το 2022. Στην Ασία, χώρες όπως το Μπαγκλαντές, η Ινδία και οι Φιλιππίνες εξακολουθούν να αποτελούν βασικές πηγές, ιδίως για την εμπορία προς τη Μέση Ανατολή και τη Νοτιοανατολική Ασία.

Πολλά θύματα δεν μεταφέρονται απευθείας στον τελικό προορισμό τους, αλλά περνούν από μία ή περισσότερες χώρες διέλευσης. Η Λιβύη, για παράδειγμα, παραμένει κεντρικός κόμβος για την εμπορία γυναικών και κοριτσιών από την υποσαχάρια Αφρική προς την Ευρώπη, ιδίως κατά μήκος της κεντρικής μεσογειακής οδού. Η Τουρκία αποτελεί κρίσιμο σημείο διέλευσης μεταξύ της Ασίας, της Μέσης Ανατολής και της Ευρώπης και χρησιμοποιείται συχνά από τους διακινητές για τη μεταφορά των θυμάτων προς προορισμούς της Δυτικής Ευρώπης. Στην Αμερική, το Μεξικό και χώρες της Κεντρικής Αμερικής, όπως η Ονδούρα και η Γουατεμάλα, αποτελούν συνήθη σημεία διέλευσης για θύματα που τελικά πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ομοίως, χώρες των Βαλκανίων, όπως η Σερβία και η Αλβανία, λειτουργούν ως διαδρομές για τη διακίνηση ατόμων από την Ανατολική Ευρώπη προς τη Δυτική Ευρώπη.

Η ζήτηση για σεξουαλικές υπηρεσίες, σε συνδυασμό με την ύπαρξη οργανωμένων δικτύων εμπορίας ανθρώπων, τοποθετεί χώρες όπως η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία μεταξύ των κορυφαίων προορισμών για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων στην Ευρώπη. Οι χώρες αυτές διαθέτουν μεγάλες, συχνά ανεξέλεγκτες βιομηχανίες σεξ και παραμένουν ελκυστικές για τους εμπόρους ανθρώπων λόγω του υψηλού κέρδους που προσφέρουν και των ασυνεπών νομικών μέτρων που λαμβάνονται. Εκτός Ευρώπης, οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι μία από τις σημαντικότερες χώρες προορισμού, με θύματα τόσο από το εξωτερικό όσο και από το εσωτερικό — πολλά από τα οποία είναι ανήλικα — που διακινούνται για σεξουαλική εκμετάλλευση σε πόλεις, διαδικτυακές πλατφόρμες και παράνομες επιχειρήσεις μασάζ. Στα κράτη του Κόλπου, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και της Σαουδικής Αραβίας, γυναίκες από τη Νότια και Νοτιοανατολική Ασία διακινούνται συχνά με το πρόσχημα της οικιακής εργασίας, για να υποβληθούν σε σεξουαλική εκμετάλλευση. Στην Ασία, χώρες όπως η Ταϊλάνδη, η Καμπότζη και οι Φιλιππίνες δεν είναι

μόνο προορισμοί για εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς αλλά και επίκεντρα σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και σεξουαλικού τουρισμού.

5.5 Διεθνή νομικά πλαίσια σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση

Η εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς αποτελεί σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έχουν θεσπιστεί ποικίλα διεθνή και εθνικά νομικά πλαίσια για την καταπολέμησή της.

Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την Πρόληψη, Καταστολή και Δίωξη της Εμπορίας Ανθρώπων, Ιδίως Γυναικών και Παιδιών (Πρωτόκολλο του Παλέρμο) (UNODC, 2000)

Το πρωτόκολλο αυτό, που υιοθετήθηκε το 2000, αποτελεί μέρος της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διακρατικού Οργανωμένου Εγκλήματος. Παρέχει έναν ολοκληρωμένο ορισμό της εμπορίας ανθρώπων και επιβάλλει την ποινικοποίηση της εμπορίας ανθρώπων στην εθνική νομοθεσία. Δίνει έμφαση στην προστασία των θυμάτων, στα προληπτικά μέτρα και στη διεθνή συνεργασία.

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη λήψη μέτρων κατά της Εμπορίας Ανθρώπων (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2005)

Η σύμβαση αυτή αποσκοπεί στην πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, στην προστασία των θυμάτων και στη δίωξη των διακινητών. Δίνει έμφαση σε μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και προβλέπει μέτρα για την παροχή βοήθειας και προστασίας στα θύματα.

Σύμβαση της SAARC για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Εμπορίας Γυναικών και Παιδιών με σκοπό την Πορνεία (SAARC, 2002)

Η περιφερειακή αυτή σύμβαση ενθαρρύνει τις χώρες της Νότιας Ασίας να συνεργαστούν και να εναρμονίσουν τις νομικές διαδικασίες τους για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) (ILO, 1930)

Η Σύμβαση αριθ. 29 της ΔΟΕ για την Καταναγκαστική Εργασία (1930) και το επικαιροποιημένο πρωτόκολλό της (2014) υπογραμμίζουν την ανάγκη τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας και την προστασία των θυμάτων.

Οδηγία της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (2011/36/ΕΕ) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2011)

Η Οδηγία της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων είναι η θεμελιώδης νομοθετική πράξη που αντιμετωπίζει το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων εντός της ΕΕ. Καθορίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων, καθώς και κοινές διατάξεις για την ενίσχυση της προστασίας, της συνδρομής και της υποστήριξης των θυμάτων. Η οδηγία δίνει έμφαση σε μια προσέγγιση που είναι επικεντρωμένη στα θύματα, λαμβάνει υπόψη το φύλο και είναι ευαίσθητη στις ανάγκες των παιδιών αλλά βασίζεται και στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Αναθεώρηση της Οδηγίας της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2024)

Τον Ιούνιο του 2024, η ΕΕ ενέκρινε αναθεωρημένη Οδηγία για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, η οποία περιλαμβάνει νέους κανόνες για την ενίσχυση της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Οι κανόνες αυτοί παρέχουν ισχυρότερα εργαλεία στις αρχές επιβολής του νόμου και στις δικαστικές αρχές για τη διερεύνηση και τη δίωξη νέων μορφών εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διαπράττονται στο διαδίκτυο. Η αναθεώρηση περιλαμβάνει επίσης την επίσημη θέσπιση Εθνικών Μηχανισμών Παραπομπής και την ποινικοποίηση της εν γνώσει χρήσης υπηρεσιών που παρέχονται από θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Στρατηγική της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (2021-2025) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2021)

Η Στρατηγική της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων παρέχει μια ολοκληρωμένη απάντηση στο έγκλημα αυτό με έμφαση στην πρόληψη, στην προστασία και εν τέλει στη δίωξη. Στόχος της στρατηγικής είναι η πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, η προστασία και η ενδυνάμωση των θυμάτων, καθώς και η παραπομπή των διακινητών στη δικαιοσύνη. Τονίζεται επίσης η σημασία της συνεργασίας μεταξύ των Κρατών Μελών της ΕΕ και με τους διεθνείς εταίρους.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΡΑΣΗ

6. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΡΑΣΗ

6.1 Πώς να αναγνωρίζετε την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση

- **Φόβος ή άγχος:** Τα θύματα μπορεί να εμφανίζουν φόβο ή άγχος όταν αλληλοεπιδρούν με άλλους, ιδίως όταν η συζήτηση αφορά την προσωπική τους ζωή ή όταν βρίσκονται μακριά από τον διακινητή τους.
- **Αποφυγή οπτικής επαφής:** Πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων μπορεί να αποφεύγουν την οπτική επαφή, καθώς έχουν εκπαιδευτεί να είναι υποτακτικά και υπάκουα. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων συχνά εμφανίζουν σημάδια συναισθηματικής απάθειας, κατάθλιψης ή αποστασιοποίησης λόγω των τραυματικών εμπειριών που έχουν υποστεί.
- **Ασυνάρτητες ιστορίες:** Τα θύματα μπορεί να αφηγούνται αντιφατικές ή απίθανες ιστορίες για το προσωπικό τους παρελθόν ή να έχουν προετοιμάσει απαντήσεις που υποδηλώνουν ότι κάποιος άλλος ελέγχει την αφήγησή τους.
- **Έλλειψη ελέγχου:** Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ενδέχεται να μην έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν αποφάσεις ανεξάρτητα, ιδίως όσον αφορά τον τόπο διαμονής τους, τα χρήματά τους ή τις σχέσεις τους με τρίτους.

Εκτός από τις ενδείξεις σε θέματα συμπεριφοράς, **τα φυσικά σημάδια** μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό ατόμων που ενδέχεται να είναι θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης:

- **Σημάδια κακοποίησης:** Τα θύματα συχνά φέρουν ορατά σημάδια σωματικής κακοποίησης, όπως μώλωπες, εγκαύματα, κοψίματα ή ουλές. Μπορεί επίσης να παρουσιάζουν σημάδια κακής υγιεινής ή υποσιτισμού.
- **Ασυνήθιστα τατουάζ ή σημάδια:** Ορισμένα θύματα εμπορίας ανθρώπων φέρουν σημάδια ή τατουάζ από τους διακινητές τους ως ένδειξη ιδιοκτησίας ή ελέγχου.
- **Έλλειψη εγγράφων ταυτοποίησης:** Πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων δεν διαθέτουν έγγραφα ταυτοποίησης, τα οποία συχνά τους αφαιρούν οι διακινητές τους για να αποτρέψουν τη διαφυγή τους.
- **Ακατάλληλη ενδυμασία για τον χώρο:** Τα θύματα μπορεί να φορούν ρούχα που είναι σεξουαλικά προκλητικά ή ακατάλληλα για τις καιρικές συνθήκες ή τον τόπο.

Οι κοινωνικοί δείκτες περιλαμβάνουν την απομόνωση από την οικογένεια, τους φίλους και τα συστήματα υποστήριξης.

- **Απομόνωση από τους άλλους:** Τα θύματα ενδέχεται να μην επιτρέπεται να αλληλεπιδρούν με άλλους χωρίς την παρουσία του διακινητή τους, κάτι που μπορεί να αποτελεί μορφή ελέγχου και χειραγώγησης.

- **Έλλειψη κοινωνικών ή οικογενειακών δεσμών:** Τα θύματα ενδέχεται να μην έχουν καμία επαφή με την οικογένεια ή τους φίλους τους και ο κοινωνικός τους κύκλος μπορεί να περιορίζεται σε άλλα άτομα που εμπλέκονται επίσης στο δίκτυο εμπορίας ανθρώπων.
- **Σχέσεις ελέγχου:** Τα θύματα μπορεί να έχουν έναν «νταβατζή» ή «μάνατζερ» που ασκεί πλήρη έλεγχο στη ζωή τους, καθορίζοντας τις δραστηριότητές τους, την εμφάνισή τους αλλά και το εισόδημά τους.
- **Επίδειξη πλούτου:** Η ξαφνική αύξηση του πλούτου, ενδεικτικά το να καυχιέται κανείς ότι έχει στη διάθεσή του ή κερδίζει μεγάλα χρηματικά ποσά, μπορεί να υποδηλώνει εμπλοκή σε καταστάσεις εκμετάλλευσης.
- **Αλλαγές στην εμφάνιση:** Το να υιοθετεί κανείς ένα στυλ ντυσίματος διαφορετικό σε σχέση με αυτό του παρελθόντος ή να αγοράζει ακριβά ρούχα, αξεσουάρ ή παπούτσια μπορεί να υποδηλώνει επιρροή από εξωτερικούς παράγοντες ή οικονομική υποστήριξη από άγνωστη πηγή.
- **Νέοι κοινωνικοί κύκλοι:** Η ανάπτυξη σχέσεων με έναν μεγαλύτερο σε ηλικία φίλο ή η δημιουργία νέων φίλων με σημαντικά διαφορετικό τρόπο ζωής, μπορεί να αποτελεί ένδειξη ευαλωτότητας σε χειραγώγηση ή εξαναγκασμό.
- **Συμμετοχή σε πάρτι:** Η συχνή αναφορά σε ξέφρενα πάρτι ή η επίμονη πρόσκληση άλλων να παρευρεθούν σε ανάλογα πάρτι, μπορεί να υποδηλώνει έκθεση σε περιβάλλον υψηλού κινδύνου που ευνοεί την εκμετάλλευση.

Ορισμένοι κλάδοι της οικονομίας είναι πιο εκτεθειμένοι σε σχέση με άλλους στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλικούς σκοπούς και οι εργαζόμενοι σε αυτό το εργασιακό περιβάλλον ενδέχεται να διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο:

- **Χώροι διασκέδασης για ενήλικες:** Τα θύματα μπορεί να βρίσκονται σε στριπτιζάδικα, σε παράνομα κέντρα μασάζ, σε γκό-γκό μπαρ ή σε άλλους χώρους διασκέδασης για ενήλικες, όπου τα άτομα μπορεί να εξαναγκάζονται να εκτελούν σεξουαλικές πράξεις.
- **Οικιακή εργασία ή συνοδεία:** Τα θύματα μπορεί να εργάζονται ως οικιακοί βοηθοί ή να εξαναγκάζονται να παρέχουν υπηρεσίες συνοδείας, με ελάχιστη ή καθόλου ελευθερία και προσωπική αυτονομία.
- **Επιχειρήσεις μασάζ, υγείας και ομορφιάς:** Ορισμένα θύματα μπορεί να γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης σε κέντρα μασάζ, σπα, σαλόνια περιποίησης νυχιών ή επιχειρήσεις ομορφιάς που χρησιμεύουν ως βιτρίνα για δραστηριότητες εμπορίας ανθρώπων, όπου εξαναγκάζονται να παρέχουν παράνομες υπηρεσίες με το πρόσχημα της νόμιμης εργασίας.

Παραδείγματα Προειδοποιητικών Σημάτων και Συμπεριφορών

- **Φόβος ή απροθυμία να εγκαταλείψουν την κατάσταση:** Ένα άτομο μπορεί να εκφράζει την επιθυμία να εγκαταλείψει μια κατάσταση έκθεσης σε εμπόριο σεξουαλικής μορφής, αλλά παράλληλα να αισθάνεται ανίκανο να το πράξει εξαιτίας πιθανών αντιποινών, βίας ή απειλών από τον διακινητή του. Μπορεί να είναι παγιδευμένο σε έναν κύκλο εξάρτησης από τον σωματέμπορο για βασικές ανάγκες όπως στέγη, τροφή κι ενδεχομένως ακόμα και αγάπη.

- **Παιδιά σε ευάλωτες καταστάσεις:** Τα παιδιά που ζουν σε οικογένειες όπου υφίστανται κακοποίηση ή εξαρτώνται από ένα μέλος της οικογένειας με προβλήματα κατάχρησης ουσιών, είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην εμπορία για σεξουαλικούς σκοπούς. Οι διακινητές συχνά εκμεταλλεύονται αυτά τα ευάλωτα παιδιά, προσφέροντάς τους την ψευδαίσθηση της αγάπης, της φροντίδας ή της προστασίας με αντάλλαγμα το σώμα τους.
- **Διαμένουν στον τόπο εργασίας τους:** Ορισμένα θύματα εμπορίας για σεξουαλικούς σκοπούς αναγκάζονται και να ζουν στον τόπο εργασίας τους ή μεταφέρονται από και προς τον τόπο εργασίας τους, υπό αυστηρή επιτήρηση. Αυτό ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες να δραπετεύσουν ή να ζητήσουν βοήθεια, καθώς συχνά παρακολουθούνται από «φύλακα» ή «συνοδό».
- **Παρουσία ενός ελεγκτικού προσώπου:** Ένα θύμα μπορεί να έχει έναν ελεγκτικό σύντροφο, μέλος της οικογένειας ή υπεύθυνο που παρακολουθεί στενά τις δραστηριότητες και την επικοινωνία του. Αυτό το άτομο μπορεί να λαμβάνει όλες τις αποφάσεις για το θύμα, συμπεριλαμβανομένου του με ποιον μπορεί να μιλήσει ή πού μπορεί να στραφεί και μπορεί ακόμη και να περιορίζει την ικανότητά του να εγκαταλείψει τον χώρο.
- **Συχνές μετακινήσεις ή αναγκαστική μετεγκατάσταση:** Οι διακινητές μπορεί να μετακινούν τα θύματά τους σε διαφορετικές τοποθεσίες για να αποτρέψουν την αναγνώρισή τους ή τη διαφυγή τους. Τα θύματα που μετακινούνται συνεχώς χωρίς προειδοποίηση ή έλεγχο των κινήσεών τους μπορεί να είναι παγιδευμένα σε ένα κύκλωμα εμπορίας ανθρώπων.

Κοινές Μυθοπλασίες που Εμποδίζουν την Αναγνώριση

Παρά την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση, αρκετοί επίμονοι μύθοι συνεχίζουν να εμποδίζουν την αναγνωρισιμότητα των θυμάτων και να καθυστερούν την παροχή υπηρεσιών στήριξης προς αυτά. Η κατανόηση και η αμφισβήτηση αυτών των μυθοπλασιών είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική πρόληψη και παρέμβαση.

«Αν κάποιος χαμογελάει ή φαίνεται καλά, δεν μπορεί να είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων
Πολλά θύματα εκπαιδεύονται ή πιέζονται να φαίνονται ψύχραιμα σε δημόσιους χώρους. Μπορεί να χαμογελούν, να εργάζονται ή να κοινωνικοποιούνται χρησιμοποιώντας τις παραπάνω αντιδράσεις ως μηχανισμό αντιμετώπισης ή στρατηγική επιβίωσης, ακόμη και όταν βιώνουν ακραίο έλεγχο ή κακοποίηση.

«Τα θύματα θέλουν πάντα να ξεφύγουν»

Λόγω του τραυματικού δεσμού, της χειραγώγησης, των απειλών ή του φόβου αντιποίνων, πολλά θύματα μπορεί να μην αναγνωρίζουν ότι είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ή να φοβούνται να φύγουν. Η επιβίωσή τους μπορεί να εξαρτάται από το να παραμείνουν στην κατάσταση αυτή.

«Η σεξουαλική διακίνηση ατόμων συμβαίνει μόνο σε φτωχές ή ξένες χώρες»

Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο, που παρατηρείται τόσο στις πόλεις όσο και στις αγροτικές περιοχές των πλουσιότερων χωρών. Στην πραγματικότητα, πολλά θύματα είναι πολίτες των χωρών όπου παιδιά και νέοι ενήλικες που προέρχονται από ευάλωτες κοινότητες, γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης.

«Το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων υφίσταται μόνο αν συμβαίνει εκτός συνόρων»

Η εμπορία ανθρώπων μπορεί να συμβεί εξ ολοκλήρου μέσα σε μια πόλη ή ακόμα και σε μια γειτονιά. Η μετακίνηση μεταξύ χωρών δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση — η εκμετάλλευση

 Τι να κάνω;	 Τι να μην κάνω;
Προστατέψτε τον εαυτό σας Δεν χρειάζεται να πλησιάσετε το άτομο, καθώς ο διακινητής μπορεί να βρίσκεται κοντά ή να παρακολουθεί. Ωστόσο, εάν το άτομο είναι μόνο του και αισθάνεστε άνετα, τότε μπορείτε να το πλησιάσετε, σε μια στιγμή και σε ένα σημείο που είναι πιο διακριτικό και ασφαλές	Μην αντιμετωπίσετε τον διακινητή Αν αντιμετωπίσετε τον διακινητή, μπορεί να θέσετε σε κίνδυνο τόσο τον εαυτό σας όσο και το θύμα. Οι διακινητές είναι συχνά βίαιοι και μπορεί να λάβουν ακραία μέτρα για να ελέγξουν τα θύματά τους συμπεριλαμβανομένης της σωματικής βίας ή ακόμη και της δολοφονίας.
Συγκεντρώστε πληροφορίες με διακριτικότητα Εάν είναι δυνατόν, συγκεντρώστε πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του θύματος με ασφαλή και διακριτικό τρόπο. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν λεπτομέρειες σχετικά με την τοποθεσία του, τη φυσική του περιγραφή ή οποιεσδήποτε δηλώσεις που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις αρχές να κατανοήσουν την κατάστασή του.	Μην κρίνετε ή κατηγορείτε το θύμα Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων συχνά υφίστανται χειραγώγηση, εξαναγκασμό και έλεγχο από τους διακινητές τους. Είναι θύματα σοβαρών εγκλημάτων και η επίρριψη ευθυνών ή η κρίση τους μπορεί να βλάψει περαιτέρω την ψυχική και συναισθηματική τους υγεία.
Επικοινωνήστε με τις αρχές Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να βοηθήσετε κάποιον που έχει πέσει θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης είναι να επικοινωνήσετε με τις αρχές επιβολής του νόμου ή με μια γραμμή βοήθειας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν ειδικοί φορείς για την αναφορά περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων, οι οποίοι είναι εκπαιδευμένοι να χειρίζονται τέτοιες υποθέσεις με διακριτικότητα και προσοχή. Η αναφορά μέσω αυτών των καναλιών διασφαλίζει ότι οι αρχές μπορούν να παρέμβουν κατάλληλα και να εγγυηθούν την ασφάλειά του.	Μην πιέζετε το θύμα να μιλήσει Πολλά θύματα εμπορίας ανθρώπων φοβούνται να μιλήσουν λόγω του φόβου αντιπάλων. Το να τα πιέζετε να μιλήσουν προτού είναι έτοιμα, μπορεί να τα τραυματίσει εκ νέου και να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλειά τους.
Προσφέρετε υποστήριξη χωρίς να πιέζετε Εάν πρέπει να μιλήσετε με ένα πιθανό θύμα, προσεγγίστε το με ευαισθησία και χωρίς να το κρίνετε. Προσφέρετε υποστήριξη και εκφράστε την προθυμία σας να το βοηθήσετε να βρει μια διέξοδο από την κατάστασή του. Ωστόσο, μην το πιέζετε να μιλήσει εάν δεν είναι έτοιμο να αποκαλύψει τις περιστάσεις.	Μην αναλάβετε δράση μόνοι σας Αν και είναι δελεαστικό να προσπαθήσετε να σώσετε ένα θύμα μόνοι σας, αυτό μπορεί να είναι επικίνδυνο τόσο για εσάς, όσο και για το άτομο. Αφήστε την παρέμβαση σε επαγγελματίες που έχουν εκπαιδευτεί για την αντιμετώπιση καταστάσεων εμπορίας ανθρώπων.
Παροχή υπηρεσιών ή συμβούλων (βλ. ενότητα 6.3) Εάν το θύμα είναι δεκτικό, παρέχετε του πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης, όπως καταφύγια, συμβουλευτική ή νομική βοήθεια.	

6.2 Πώς να αναφέρετε περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση: Βήμα - βήμα

Δώστε προτεραιότητα στην ασφάλειά σας

Μην παρεμβαίνετε άμεσα, εκτός εάν η κατάσταση είναι σαφώς ασφαλής. Οι διακινητές συχνά χρησιμοποιούν βία ή εκφοβισμό για να διατηρήσουν τον έλεγχο. Αποφύγετε την αντιπαράθεση, ειδικά εάν ο διακινητής βρίσκεται κοντά.

Παρατηρήστε και συγκεντρώστε πληροφορίες διακριτικά

Σημειώστε συγκεκριμένες πληροφορίες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους ερευνητές:

- Τοποθεσία, ώρα και περιβάλλον
- Φυσική εμφάνιση και ρούχα
- Οχήματα που εμπλέκονται (αριθμός κυκλοφορίας, μοντέλο, χρώμα)
- Ονόματα, προφορές ή φράσεις που ακούστηκαν
- Συμπεριφορικά μοτίβα ή σημάδια ελέγχου

Επικοινωνήστε με τις αρμόδιες αρχές

Στις περισσότερες χώρες, μπορείτε να αναφέρετε περιπτώσεις εμπορίας ανθρώπων:

- Σε μια εθνική γραμμή βοήθειας για την εμπορία ανθρώπων
- Στην τοπική αστυνομία ή τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης
- Σε ΜΚΟ που ειδικεύονται στην υποστήριξη θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

Ορισμένες γραμμές άμεσης επικοινωνίας δέχονται ανώνυμες καταγγελίες.

Στην ΕΕ, ο αριθμός 112 χρησιμοποιείται για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, ενώ κάθε χώρα μπορεί να διαθέτει επίσης ειδικές γραμμές άμεσης επικοινωνίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και υπηρεσίες παροχής βοήθειας στα θύματα.

Χρησιμοποιήστε διαδικτυακές ή ανώνυμες πλατφόρμες αναφοράς

Σε περίπτωση που δεν αισθάνεστε ασφαλείς να καλέσετε απευθείας, πολλές οργανώσεις δέχονται αναφορές μέσω κρυπτογραφημένων ή ανώνυμων φορμών.

Μην υπερβαίνετε τα όρια – υποστηρίξτε, μην «σώζετε»

Εάν αλληλεπιδράτε άμεσα με ένα πιθανό θύμα, να είστε ευγενικοί και να μην το κρίνετε. Μην δίνετε υποσχέσεις που δεν μπορείτε να τηρήσετε. Προσφέρετε υποστήριξη, όχι πίεση. Εάν το άτομο φαίνεται δεκτικό στη βοήθεια, μπορείτε να του δώσετε πληροφορίες για τοπικά καταφύγια, για νομική βοήθεια ή για γραμμές βοήθειας.

Όταν αυτό είναι δυνατόν, παρακολουθήστε την

Εάν υποβάλλετε αναφορά μέσω ΜΚΟ ή γραμμής βοήθειας, ρωτήστε εάν μπορείτε να παρακολουθήσετε την εξέλιξη της υπόθεσης.

Ορισμένοι οργανισμοί παρέχουν ενημέρωση σχετικά με το εάν έχουν ληφθεί μέτρα ή σας παραπέμπουν σε περαιτέρω καθοδήγηση.

6.3 Λίστα εξειδικευμένων ενώσεων/γραμμών βοήθειας

ΣΗΜΕΙΩΣΗ! Εάν η κατάσταση είναι επείγουσα ή έλαβε χώρα τις τελευταίες 24 ώρες, συνιστάται να καλέσετε, να στείλετε μήνυμα ή να χρησιμοποιήσετε την επιλογή συνομιλίας (εάν είναι διαθέσιμη) για άμεση βοήθεια.

6.3.1 ΓΑΛΛΙΑ

- **France Victimes**

Περιγραφή: Εθνική ομοσπονδία οργανώσεων υποστήριξης θυμάτων που προσφέρει νομική, ψυχολογική και κοινωνική βοήθεια σε θύματα όλων των εγκληματικών ενεργειών, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας και της εμπορίας ανθρώπων.
Επικοινωνία: Καλέστε το 116 006 (Δωρεάν κλήση, 7 ημέρες την εβδομάδα).

Website: <https://www.france-victimes.fr/>

- **Fédération Nationale Solidarité Femmes (FNSF)**

Περιγραφή: Δίκτυο 81 οργανώσεων που παρέχουν υποστήριξη σε γυναίκες θύματα βίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενδοοικογενειακή βία.

Επικοινωνία: Καλέστε το 3919 (Ανώνυμη και δωρεάν)

Website: <https://solidaritefemmes.org/>

- **Collectif Féministe Contre le Viol (CFCV)**

Περιγραφή: Παρέχει μια εμπιστευτική γραμμή βοήθειας για θύματα σεξουαλικής βίας, προσφέροντας υποστήριξη και καθοδήγηση.

Επικοινωνία: Καλέστε το 0 800 05 95 95 (Δωρεάν κλήση)

Website: <https://cfcv.asso.fr/>

- **ECPAT France**

Περιγραφή: Μεριμνά για την πρόληψη της παιδικής πορνείας, της εμπορίας ανθρώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, προσφέροντας υποστήριξη στα θύματα.

Website: <https://ecpat-france.fr/>

- **Comité Contre l'Esclavage Moderne (CCEM)**

Περιγραφή: Παρέχει νομική και κοινωνική βοήθεια σε θύματα σύγχρονης δουλείας και εμπορίας ανθρώπων.

Επικοινωνία: +33 (0)1 44 52 88 90

Website: <https://www.ccem.org/>

- **Association ALC – Dispositif National Ac.Sé**

Περιγραφή: Προσφέρει προστασία και υποστήριξη σε ευάλωτα θύματα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας μετεγκατάστασης εντός της Γαλλίας.

Επικοινωνία: Καλέστε στο +33 (0)4 92 38 70 70

Website: <https://www.acse-alc.org/>

- **La Strada International – Εθνική Γραμμή Βοήθειας για Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων**

Περιγραφή: Παρέχει βοήθεια και πληροφορίες σε θύματα εμπορίας ανθρώπων.

Επικοινωνία: Call 0 825 009 907

Website: <https://www.lastradainternational.org/>

- **UNHCR France – Προστασία από την Εκμετάλλευση**

Περιγραφή: Παρέχει πληροφορίες και υποστήριξη σε άτομα που διατρέχουν κίνδυνο εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης και της καταναγκαστικής εργασίας.

Website: <https://help.unhcr.org/france/en/>

6.3.2 Γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα

- **Κίνημα Nid Martinique**

Συνολική υποστήριξη για άτομα που ασκούν πορνεία. Η ένωση αποτελείται από ακτιβιστές και εθελοντές που γνωρίζουν ότι η πορνεία είναι μια μορφή βίας κατά των γυναικών και παρέχουν άνευ όρων υποστήριξη στις γυναίκες που είναι θύματα της (υγειονομική, ψυχολογική, κοινωνική κ.λπ.).

Επικοινωνία: 06 96 71 66 22 martinique-972@mouvementdunid.org

- **Croix-Rouge Martinique**

Πρόσβαση στο πρόγραμμα «parcours de sortie de prostitution» στη Μαρτινίκα. Πρόγραμμα που επιτρέπει στις γυναίκες που ασκούν πορνεία να σταματήσουν, συμμετέχοντας σε ένα πρόγραμμα εξόδου. Με την υπογραφή σύμβασης, υπάρχει η δυνατότητα να αναγνωριστούν ως θύματα και να έχουν πρόσβαση σε στέγαση, οικονομική βοήθεια, επαγγελματική κατάρτιση, κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη.

Διεύθυνση: Avenue Jacques Roumain, Quartier Dillon, Fort de France

Τηλέφωνο: 0596 721917

- **Union des Femmes Martinique (UFM)ν**

Φεμινιστική οργάνωση που βοηθά θύματα που υπέστησαν κάθε μορφής βίας.

Επικοινωνία: accueilfemme@uniondesfemmes-mq.fr

Website: <https://uniondesfemmesmartinique.com/>

- **Association Culture Egalité in Martinique**

Το Kay Fanm είναι ένα κέντρο υποδοχής και ακρόασης ανοιχτό σε όλες τις γυναίκες, όχι μόνο σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, το οποίο τις βοηθά να ανακτήσουν την ψυχολογική, κοινωνική και οικονομική τους αυτονομία και να γίνουν πλήρεις πολίτες.

Επικοινωνία: contact@cultureegalite.fr

Website: <https://www.cultureegalite.fr>

- **Croix-Rouge Guadeloupe**

Πρόσβαση στο πρόγραμμα «parcours de sortie de prostitution» στη Γουαδελούπη.

Διεύθυνση: Rez-de-chaussée gauche, Lotissement Dugazon de Bourgogne, **Les Abymes**

Τηλέφωνο: 0596 73 85 13

- **Association Ile y a Guadeloupe**

Η οργάνωση Ile y a, σε συνεργασία με τον Ερυθρό Σταυρό, υποστηρίζει και πλαισιώνει γυναίκες που επιθυμούν να εγκαταλείψουν την πορνεία.

Διεύθυνση: Rue Raspail, Résidence Roger Bambuck, Pointe-à-Pitre

Τηλέφωνο: +590 590 48 45 36

- **Croix-Rouge Saint-Martin**

Στη γαλλική πλευρά του Saint-Martin, η πρόσβαση στο πρόγραμμα «parcours de sortie de prostitution» (πρόγραμμα εξόδου από την πορνεία) εξασφαλίζεται μέσω της αντιπροσωπείας του Ερυθρού Σταυρού στη Γουαδελούπη.

Διεύθυνση: Rue Raspail, Résidence Roger Bambuck, Pointe-à-Pitre

Τηλέφωνο: +590 590 48 45 36

- **Mlezi Maore Mayotte**

Ολοκληρωμένη υποστήριξη για τα θύματα πορνείας και πρόσβαση στο πρόγραμμα «Parcours de Sortie de Prostitution» στη Μαγιότ.

Website: <https://www.mlezi-maore.com>

- **Association Guyanaise d'Aide aux Victimes (AGAV)**

Υποστήριξη θυμάτων και πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης των δικαιωμάτων.
Περιφερειακό κέντρο πληροφόρησης για τα δικαιώματα των γυναικών και της
οικογένειας στη Γαλλική Γουιάνα
Website: <https://www.agav973.fr/>

6.3.3 ΙΤΑΛΙΑ

Ο αριθμός κλήσης χωρίς χρέωση για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων 800 290 290

Λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, σε ολόκληρη την επικράτεια. Σχεδιασμένο για να βοηθά στην αποκάλυψη περιπτώσεων εμπορίας και εκμετάλλευσης ανθρώπων και να υποστηρίζει τα θύματα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη βοήθεια και συνδέοντάς τα με τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υποστήριξης. Ο αριθμός αυτός, που έχει θεσπιστεί από το Υπουργείο Ίσων Ευκαιριών, είναι επίσης διαθέσιμος σε κοινωνικούς λειτουργούς, αστυνομικούς και πολίτες που επιθυμούν να αναφέρουν περιπτώσεις εκμετάλλευσης. Η υπηρεσία είναι διαθέσιμη σε πολλές γλώσσες, μεταξύ των οποίων αγγλικά, αλβανικά, ρωσικά, γαλλικά, ισπανικά, ρουμανικά, ουγγρικά, αραβικά, κινέζικα και νιγηριανά.

Website: <https://www.pariopportunita.gov.it/it/politiche-e-attivita/tratta-degli-esseri-umani-e-grave-sfruttamento/numero-verde-antitratta/>

Gruppo Abele (Τορίνο)

Η οργάνωση αυτή που ιδρύθηκε το 1965 από τον Don Luigi Ciotti, προσφέρει καταφύγια, υποστήριξη για θύματα εμπορίας ανθρώπων και προγράμματα επανένταξης.

Επικοινωνία: 800290290 or +390113841022 , trampolino@gruppoabele.org

Website: <https://www.gruppoabele.org/>

Casa Rut (Caserta)

Η Casa Rut που ιδρύθηκε το 1995 από την αδελφή Ρίτα Τζιαρέτα και άλλες αδελφές Ουρσουλίνες, προσφέρει καταφύγιο σε γυναίκες που διαφεύγουν από την πορνεία και την εμπορία ανθρώπων, πολλές από τις οποίες είναι μετανάστριες. Η κοινότητα προσφέρει στέγη, υποστήριξη και επαγγελματική κατάρτιση.

Επικοινωνία: 0823 278078 **e-mail :** rut@orsolinescm.it

Website: <https://www.orsolinescm.it/caserta-rut/>

D.i.Re (Donne in Rete contro la violenza)

Το D.I.Re, ένα εθνικό δίκτυο που περιλαμβάνει πάνω από 80 κέντρα κατά της βίας σε όλη την Ιταλία, προσφέρει βοήθεια σε γυναίκες που βιώνουν διάφορες μορφές βίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων και την πορνεία.

Website: <https://www.direcontrolaviolenza.it/#>

6.3.4 ΕΛΛΑΔΑ

- *A21 Γραμμή βοήθειας για την Ελλάδα*

Γραμμή βοήθειας: 1109 (24/7, με πολύγλωσση υποστήριξη)

Υπηρεσίες: Διάσωση, Αποκατάσταση και Επανένταξη των Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων

Website: <https://www.a21.org/content/greece/gr4wco>

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α)

Γραμμή βοήθειας: 197 (24/7, χωρίς χρέωση)

Υπηρεσίες: Έκτακτη κοινωνική βοήθεια, καταφύγια και ψυχολογική υποστήριξη, μεταξύ άλλων για θύματα εμπορίας ανθρώπων

Website: <https://ekka.org.gr/index.php/el/>

- *Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων*

Γραμμή βοήθειας: 15900 (24/7)

Υπηρεσίες: Συμβουλευτική και υποστήριξη σε γυναίκες θύματα βίας, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων.

Διεύθυνση E mail: sos15900@isotita.gr

- *ARSIS – Σύλλογος για την Κοινωνική Υποστήριξη των Νέων*

Επικοινωνία: +30 213 212 8888 (Δευτέρα-Παρασκευή, 10:00-22:00)

Υπηρεσίες: Επικοινωνία με άστεγους πολίτες στους δρόμους, νομική βοήθεια και υποστήριξη για ασυνόδευτους ανηλίκους που διατρέχουν κίνδυνο (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου εμπορίας ανθρώπων).

Website: <https://arsis.gr/en/home/>

- Το Χαμόγελο του Παιδιού

Γραμμή βοήθειας: 1056 (24/7)

Υπηρεσίες: Υποστήριξη παιδιών θυμάτων βίας και κακοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων.

Website: <https://www.hamogelo.gr/gr/en/>

- Ελληνική Αστυνομία – Μονάδες Καταπολέμησης της Εμπορίας Ανθρώπων

Επικοινωνία: 210-6476826 (Αθήνα) ή 2310-388401 (Θεσσαλονίκη)

Υπηρεσίες: Έρευνα και παρέμβαση σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων.

6.3.5 ΕΣΘΟΝΙΑ

- Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης για την Πρόληψη της Εμπορίας Ανθρώπων και Γραμμή Βοήθειας για τα Θύματα:

Παρέχει πληροφορίες, κοινωνική και νομική συμβουλευτική και βοήθεια στα θύματα.

Τηλέφωνο: (+372) 660 7320 (καθημερινά, συμβουλευτική σε εσθονική, ρωσική και αγγλική γλώσσα).

24/7 γραμμή βοήθειας: 116 006, κλήσεις εκτός Εσθονίας: (+372) 614 7393.

Website: www.palunabi.ee

- NGO Lifeline (Eluliin) centres:

Βρίσκεται στο Ταλίν, στο Γιόχβι και στο Τάρτου και παρέχει νομική, ψυχολογική και κοινωνική συμβουλευτική υποστήριξη σε θύματα εμπορίας ανθρώπων και σε άτομα που ασχολούνται με την πορνεία. Τηλέφωνο: (+372) 655 6140.

Προσφέρει καταφύγιο σε θύματα εμπορίας ανθρώπων. Τηλέφωνο: (+372) 551 5491.

Website: www.eluliin.ee. Ωράριο λειτουργίας: Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή: 15:00 – 19:00; Τρίτη και Πέμπτη: 12:00 – 16:00.

- NGO Ζώντας για το Αύριο

Αναζήτηση τρόπων για τη βελτίωση της Σεξουαλικής Αγωγής και της Πρόληψης σχετικά με την Εμπορία Ανθρώπων: προώθηση της ενεργητικής μάθησης με ευαισθησία στα ζητήματα του φύλου, ώστε να καταστεί περιεκτική, αποδεκτή, ενδιαφέρουσα και κατανοητή.

<https://lft.ee>

- Γραμμή Υποστήριξης θυμάτων

Μια 24/7 γραμμή βοήθειας η οποία παρέχει ολοκληρωμένη υποστήριξη σε άτομα που έχουν υποστεί κακοποίηση ή κακομεταχείριση. Τηλέφωνο:116 006.

- **Αστυνομία και Συνοριακή Φρουρά:**

Σημείο επαφής για την αναφορά ύποπτων περιπτώσεων εμπορίας ανθρώπων. Επικοινωνήστε με τον Ago Leis, τηλέφωνο: (+372) 6123646.

- **Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων Γυναικών του Ταλίν:**

Προσφέρει υποστήριξη, κατανόηση και βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της συμβουλευτικής σε αρχικό στάδιο, της ψυχολογικής και νομικής συμβουλευτικής, καθώς και καταφύγιο σε περιόδους κρίσης. Τηλέφωνο:+372 5396 9834.

Website: <https://naisteabi.ee>

- Γραμμή βοήθειας για την Πρόληψη της Εμπορίας Ανθρώπων και προς τα Θύματα
- Γραμμή βοήθειας: +372 6607320478

6.3.6 ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

- **NGO Madres Víctimas de Trata**

Παρέχει πληροφορίες και νομική και κοινωνική βοήθεια σε θύματα σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, σύγχρονης δουλείας, σεξουαλικής εκμετάλλευσης και εμπορίας ανθρώπων.

Email: mvtlegales@gmail.com

Website: <https://www.instagram.com/madrestrata?igsh=MWdvdmVva3RpZG5hag==>

- 145 επίσημη Κρατική δωρεάν γραμμή βοήθειας διαθέσιμη 24/7

6.3.7 ΓΟΥΙΑΝΑ

- Γραμμή βοήθειας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων - 592-227-4083, διαθέσιμη 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, εναλλακτικός αριθμός 592-623-5030
- Υπουργείο Ανθρωπίνων Υπηρεσιών και Κοινωνικής Ασφάλισης, με έδρα στην οδό Water Street 1, Stabreok, Georgetown, Γουιάνα, τηλ. 592-225-4186

Website: <https://www.mhss.gov.gy>

- **914 Γραμμή βοήθειας διαθέσιμη 24/7**

Η γραμμή 914 είναι ένας αριθμός χωρίς χρέωση που παρέχει τηλεφωνικές υπηρεσίες σε θύματα/επιζώσες σεξουαλικών εγκλημάτων, ενδοοικογενειακής βίας και κακοποίησης παιδιών.

Help & Shelter located @ Homestretch Avenue, D'Urban Park, Georgetown, Guyana Tel# 592-225-4731 or 592-227-8353

Γραμμή βοήθειας # 592-613-1811 or 592-633-3788

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΞΟΔΟΥ
&**

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

7. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΞΟΔΟΥ

7.1. ΓΑΛΛΙΑ

- **Parcours de Sortie de la Prostitution (PSP)**

Ένα εθνικό πρόγραμμα που θεσπίστηκε με νόμο του 2016 και προσφέρει ολοκληρωμένη υποστήριξη — συμπεριλαμβανομένης κοινωνικής, νομικής και επαγγελματικής βοήθειας — σε άτομα που επιθυμούν να εγκαταλείψουν την πορνεία.

Website: <https://www.egalite-femmes-hommes.gouv.fr/sites/efh/files/2024-05/Strategie-de-lutte-systeme-prostitutionnel-et-exploitation-sexuelle-mai-2024.pdf>

- **Dispositif National Ac.Sé – Association ALC**

Παρέχει ασφαλή στέγαση και ολοκληρωμένη υποστήριξη στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, διευκολύνοντας την κοινωνική τους επανένταξη και την πρόσβαση στα δικαιώματά τους.

Website: <https://www.acse-alc.org/>

- **Amicale du Nid**

Προσφέρει εξατομικευμένη υποστήριξη σε άτομα που ασκούν πορνεία, με έμφαση στην κοινωνική επανένταξη, στην πρόσβαση στα δικαιώματα και στην επαγγελματική ανάπτυξη.

Website: <https://amicaledunid.org/>

- **Comité Contre l'Esclavage Moderne (CCEM)**

Παρέχει νομική και κοινωνική βοήθεια σε θύματα σύγχρονης δουλείας και εμπορίας ανθρώπων, με στόχο να διευκολύνει την έξοδο και την ένταξή τους στην κοινωνία.

Website: <https://www.ccem.org/>

- **Mouvement du Nid**

Ασχολείται με την πρόληψη, την υποστήριξη και την υπεράσπιση των θυμάτων με στόχο την καταπολέμηση της πορνείας και την βοήθεια ατόμων που επιθυμούν να την εγκαταλείψουν, προσφέροντας εξατομικευμένη στήριξη και ευαισθητοποιώντας παράλληλα το κοινό για όσα συμβαίνουν.

Website: <https://www.mouvementdunid.org/>

- **Πρόγραμμα STEP (Υποστήριξη θυμάτων εμπορίας ανθρώπων)**

Το πρόγραμμα STEP, το οποίο υλοποιείται από την οργάνωση France Terre d'Asile, αποσκοπεί σε μια πιο βελτιωμένη μορφή αναγνώρισης και υποστήριξης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, ιδίως μεταξύ των μεταναστών. Περιλαμβάνει την εκπόνηση πρακτικών οδηγιών για τους εργαζόμενους που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν και να βοηθούν αποτελεσματικά τα θύματα.

Website: <https://www.france-terre-asile.org/actions/demandeurs-d-asile/projet-step-identifier-les-victimes-de-traite-des-etres-humains>

- **Καμπάνια ευαισθητοποίησης κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων του Παρισιού 2024**

Λόγω της αύξησης των κινδύνων εμπορίας ανθρώπων κατά τη διάρκεια μεγάλων εκδηλώσεων, η καμπάνια αυτή έχει ως στόχο να ενημερώσει το γαλλικό και το διεθνές κοινό σχετικά με τους κινδύνους της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων. Παρέχει ενημερωτικό υλικό για την ευαισθητοποίηση του κοινού.

Website: <https://arretonslesviolences.gouv.fr/focus/campagne-dinformation-sur-la-prostitution-lexploitation-et-la-traite-des-etres-humains-dans-0?>

7.2 ΙΤΑΛΙΑ

- **Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά της Εμπορίας Ανθρώπων και κατά της Εκτεταμένης Εκμετάλλευσης**

Καθορίζει πολυετείς στρατηγικές για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την παροχή βοήθειας στα θύματα.

Website: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwid07GFx2MAxWVnf0HHTujDalQFnoECBgQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.pariopportunita.gov.it%2Fmedia%2F2427%2Fpiano-anti-tratta-2022-2025-ita.pdf&usg=AOvVaw1lOP7-gqr0L6i_w1r4gEvr&opi=89978449

- **Kinbè και Waslala**

Πρόγραμμα που υλοποιείται από τον κοινωνικό συνεταιρισμό Parsec στη Ρώμη και προσφέρει στέγαση σε γυναίκες - θύματα εμπορίας ανθρώπων στο καταφύγιο «Kinbé» και στο πλαίσιο του προγράμματος ημιαυτόνομης διαβίωσης, «Waslala».

Website: <https://www.cooperativaparsec.it/web/progetti.php?areaID=2&projectID=14>

- **SATIS Τοσκάνη**

Ένα σύστημα κοινωνικής παρέμβασης στην Τοσκάνη που στοχεύει στην καταπολέμηση τόσο της εμπορίας ανθρώπων όσο και της εκτεταμένης εκμετάλλευσής τους, προσφέροντας βοήθεια και κοινωνική ένταξη στα θύματα.

Website: <https://www.satistoscana.org/satis/>

- **On the road Social Cooperative**

Συνεργάζονται με κινητές μονάδες για τον εντοπισμό γυναικών που χρειάζονται βοήθεια. Επιπλέον, έχουν δημιουργήσει 5 κέντρα υποδοχής κοντά στους τόπους εκμετάλλευσης, τα οποία λειτουργούν ως σημεία επαφής όπου οι γυναίκες μπορούν να απευθυνθούν για βοήθεια. Τέλος, επαγγελματίες πλασιώνουν τα θύματα στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν αυτονομία καθώς και κοινωνική κι επαγγελματική ένταξη.

Website: <https://www.ontheroad.coop/aree-di-intervento/tratta-e-sfruttamento/>

- **Έργο ACT!**

Το Act! είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα που εντάσσεται στο ευρύτερο πρόγραμμα Erasmus, στο οποίο συμμετέχουν 7 ενώσεις. Αναπτύχθηκε λοιπόν μέσω αυτού μια καμπάνια ευαισθητοποίησης για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσής τους βασιζόμενο στην αποτελεσματική και συνεργατική χρήσης κοινωνικών και άλλων εργαλείων ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών). Συντάχθηκε επίσης ένα εγχειρίδιο με κατευθυντήριες γραμμές για τους επαγγελματίες.

Website: <https://www.beecom.org/associazione/progetti/act/>

- **SAFE HUT – Διατήρηση ασφαλών χώρων για την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών:** Το έργο αναφέρεται στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως έργο που συμβάλλει στην προστασία γυναικών/κοριτσιών από τρίτες χώρες και πιθανών επιζώσων/θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Το Safe Hut ανταποκρίνεται στις διατάξεις της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025, με στόχο τη βελτίωση της βοήθειας, της υποστήριξης και της ένταξης των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση στην κοινωνία υποδοχής, καθώς και στην τελευταία πρόταση ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2022), η οποία καλεί την ΕΕ να δώσει προτεραιότητα στην προστασία από τη σεξουαλική διάκριση και τη διάκριση λόγω φύλου. Ο κύριος στόχος του έργου είναι η προστασία των γυναικών και των έφηβων από τρίτες χώρες, που έχουν εκτεθεί σε εμπορία ανθρώπων. Ωστόσο ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στην επιβίωση των γυναικών και των κοριτσιών που έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων λόγω της ανθρωπιστικής κρίσης στην Ουκρανία. Το SAFE HUT περιλαμβάνει 7 έμπειρους εταίρους από 6 χώρες της ΕΕ (Ιταλία, Γερμανία, Ελλάδα, Λιθουανία, Ρουμανία, Βουλγαρία) και στοχεύει στη δημιουργία 4 νέων WGSS (Women and Girls Safe Spaces - Ασφαλείς Χώροι για Γυναίκες και Κορίτσια) στην Ελλάδα, τη Λιθουανία, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, με βάση το μοντέλο WGSS που αναπτύχθηκε από την International Rescue Committee - Διεθνή Επιτροπή Διάσωσης με την εμπειρία του Centro PENC, καθώς και στη δημιουργία μιας υπηρεσίας φροντίδας παιδιών στο WGSS του Παλέρμο. Τέλος, το πρόγραμμα θα προωθήσει τη μακροπρόθεσμη οικονομική

βιωσιμότητα των WGSS που θα δημιουργηθούν και θα στηρίξει την αναπαραγωγή τους σε διάφορες χώρες.

7.3 ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα, οι περισσότερες από τις βέλτιστες πρακτικές που αφορούν τη βοήθεια προς τα θύματα εμπορίας ανθρώπων σχετίζονται επίσης με την παροχή στρατηγικών εξόδου από την πορνεία.

- **A21 Ελλάδα - Κέντρο Ελευθερίας**

Παρέχει ολοκληρωμένη υποστήριξη στις επιζώσες της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της ασφαλούς στέγασης, της συμβουλευτικής υποστήριξης και της επαγγελματικής κατάρτισης, προκειμένου να διευκολυνθεί η επανένταξή τους.

Website: <https://www.a21.org/content/greece/gr4wco>

- **ARSIS - Association for the Social Support of Youth**

Προσφέρει νομική βοήθεια, ψυχολογική υποστήριξη και επαγγελματική κατάρτιση σε ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων όσων εγκαταλείπουν την πορνεία.

Website: <https://arsis.gr/en/home/>

- **Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α)**

Περιλαμβάνει τη λειτουργία καταφυγίων και παρέχει κοινωνικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων συμβουλευτικής και επανένταξης για θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης.

Website: <https://ekka.org.gr/index.php/el/>

- **Το χαμόγελο του παιδιού**

Εστιάζει στα παιδιά θύματα εκμετάλλευσης, προσφέροντας καταφύγιο, ψυχολογική υποστήριξη και υπηρεσίες επανένταξης.

Website: <https://www.hamogelo.gr/gr/en/>

- **Diotima - Κέντρο για τα Δικαιώματα των Φύλων και την Ισότητα**

Παρέχει νομική βοήθεια, ψυχοκοινωνική υποστήριξη και προγράμματα ενδυνάμωσης για γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν υποστεί εμπορία και ασκήσει πορνεία.

Website: [Survivor Support Services - Κέντρο Διοτίμα](#)

7.4 ΕΣΘΟΝΙΑ

- **Ευαισθητοποίηση σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία και μείωση της ζήτησης για σεξ (2021-2022)**

“Mõtle õige peaga” Σκοπός της καμπάνιας ήταν η μείωση της ζήτησης για σεξ και η ευαισθητοποίηση σχετικά με την πορνεία και την εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Website: <https://www.facebook.com/motleoigepeaga/>

Podcast (στην Εσθονική γλώσσα): <https://creators.spotify.com/pod/show/motlepeaga>

- **Κοινή καμπάνια των χωρών της Βόρειας Ευρώπης και της Βαλτικής κατά της εμπορίας γυναικών (2002-2003)**

Η Καμπάνια των Σκανδιναβικών και Βαλτικών Χωρών κατά της Εμπορίας Γυναικών στην Εσθονία είχε ως στόχο να ξεκινήσει μια συζήτηση για την εμπορία γυναικών ως κοινωνικό πρόβλημα και να αλλάξει τις τρέχουσες αντιλήψεις για το θέμα αυτό. Στόχος ήταν επίσης να χαρτογραφηθεί η ετοιμότητα της Εσθονίας να αναγνωρίσει και να καταπολεμήσει την εμπορία ανθρώπων ως κοινωνικό πρόβλημα, καθώς και να ενημερωθούν στρατηγικά σημαντικές κοινωνικές ομάδες για τις αιτίες του φαινομένου και τις συνέπειές του.

Έγγραφο (στην Εσθονική γλώσσα): [Ενημέρωση των αποφοίτων λυκείου ως μελλοντικών επαγγελματιών για τομείς σχετικούς με την εμπορία ανθρώπων, Marion Pajumets \(2002\)](#)

- **Ενσωμάτωση των γυναικών που ασκούν πορνεία, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, στη νόμιμη αγορά εργασίας (2005-2008)**

Το έργο στοχεύει στην κοινωνική αποκατάσταση των γυναικών που ασχολούνται με την πορνεία και στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ο έμμεσος στόχος είναι η μείωση της εξάπλωσης της πορνείας μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού και, ως αποτέλεσμα της αποκατάστασης που θα τις βοηθήσουν να αποκτήσουν, η ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας τους και η ανάπτυξη ικανοτήτων που θα τους επιτρέψουν να αποκτήσουν πλήρη θέση στην κοινωνία.

Εκπαιδευτικό υλικό (στην Εσθονική γλώσσα):

- [Εκπαιδευτικό υλικό για συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού και σταδιοδρομίας](#)
- [Εκπαιδευτικό υλικό για εργαζόμενους με νέους](#)
- [Εκπαιδευτικό υλικό για γυναικείες οργανώσεις](#)

Ενημερωτικά έγγραφα:

- [Η πορνεία στην Εσθονία: επισκόπηση της κατάστασης των γυναικών που ασκούν πορνεία](#)
- [Η σημασία της πορνείας στην εσθονική κοινωνία. Εσωτερική προστασία ή οικονομικό όφελος.](#)

7.5 Εστίαση στο Mouvement du Nid, στη Μαρτινίκα

Το Trois Lieu υλοποιεί διάφορα προγράμματα ένταξης που ωφελούν τις γυναίκες που υποστηρίζονται από το MDN (Mouvement du Nid), όπως μαθήματα γαλλικής γλώσσας ως ξένης γλώσσας (FLE), διανομή τροφίμων, μαθήματα ραπτικής και μαγειρικής για νομιμοποιημένες γυναίκες, καθώς και διάφορα εργαστήρια (σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, συνοδευτικές επιστολές, διοικητικές διαδικασίες, μαγειρική, πολιτιστικές εκδρομές, υγεία, θεραπεία μέσω τέχνης, δημιουργικές τέχνες κ.λπ.).

Το MDN παρέχει άνευ όρων υποστήριξη σε ενήλικες γυναίκες, είτε είναι θύματα πορνείας είτε βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση που υποδηλώνει κίνδυνο να εμπλακούν στην πορνεία. Ο κίνδυνος αυτός λαμβάνεται συστηματικά υπόψη. Οι γυναίκες που επωφελούνται από το πρόγραμμα εκδίδονται στον δρόμο, στην περιοχή Terres Sainville, αλλά ασκούν πορνεία και με άλλες μορφές (πληρωμή ενοικίου, γευμάτων, τροφίμων, στέγασης κ.λπ.) και, όλο και πιο συχνά, μέσω του διαδικτύου. Η ομάδα υποστήριξης αποτελείται κυρίως από γυναίκες, δημιουργώντας έτσι ένα ασφαλέστερο περιβάλλον για τις ίδιες, οι οποίες υφίστανται συνεχείς επιθέσεις από άνδρες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 99% των πελατών. Η ομάδα αποτελείται από μια συντονίστρια, δύο κοινωνικές λειτουργούς, μια εκπαιδευόμενη ειδική παιδαγωγό και, περιστασιακά, ασκούμενους και εθελοντές. Η υποστήριξη παρέχεται τόσο εντός του γραφείου όσο και μέσω της προσέγγισης των γυναικών στο περιβάλλον όπου ζουν, προσαρμοζόμενη στα απαραίτητα βήματα (υποβολή καταγγελιών, CHRS (Κέντρο Έκτακτης Ανάγκης, ιατρικά ραντεβού κ.λπ.).

Επιπλέον, εξωτερικοί φορείς παροχής υπηρεσιών προσφέρουν τακτικές ώρες γραφείου για την πολυεπιστημονική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένων δύο γιατρών, μιας νοσοκόμας, ενός γυναικολόγου, ενός δικηγόρου και δύο ψυχολόγων.

Με χρηματοδότηση από διάφορες δημόσιες πηγές καθώς και άλλες ιδιωτικές επιχορηγήσεις, το Mouvement du Nid διοργανώνει πολυάριθμες εκστρατείες. Αυτές λοιπόν οι εκστρατείες πρόληψης απευθύνονται σε ένα ευρύ φάσμα κοινού υπό τη μορφή συλλογικών δράσεων (σχολεύα, κέντρα φιλοξενίας νεαρών κοριτσιών και αγοριών, γυναίκες φυλακισμένες, σύλλογοι αναψυχής και αθλητισμού, επαγγελματίες του ιατρικού και κοινωνικού τομέα κ.λπ.). Οι εκστρατείες αυτές αφορούν θέματα όπως η πορνογραφία, η έμφυλη και σεξουαλική βία, η συναίνεση, η παρενόχληση και η σεξουαλική υγεία.

Website : <https://www.dantillesetdailleurs.org/mouvement-du-nid-martinique/>

7.6 Έμφαση στο γαλλικό μοντέλο νομικής εξόδου “parcours de sortie de prostitution »

Η Γαλλία υιοθέτησε το «σκανδιναβικό μοντέλο» το 2016, το οποίο ποινικοποιεί την αγορά σεξουαλικών υπηρεσιών, αλλά αποποινικοποιεί όσους τις προσφέρουν. Ο νόμος περιλαμβάνει μέτρα στήριξης για να βοηθήσει τα άτομα να εγκαταλείψουν την πορνεία όπως οικονομική βοήθεια, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη και πρόσβαση σε προγράμματα εκπαίδευσης ή απασχόλησης. Επιδιώκει να μειώσει την πορνεία μέσω της μείωσης της ζήτησης και της στήριξης για την έξοδο, αν και υπάρχουν προβλήματα με την εφαρμογή των μέτρων και την πρόσβαση στο πρόγραμμα «parcours de sortie de prostitution» (PSP).

Η πρόσβαση είναι ανοιχτή σε ενήλικα άτομα που έχουν αναγνωριστεί ως θύματα πορνείας, μαστροπείας ή σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Η αποδοχή γίνεται από τον νομάρχη, μετά από αξιολόγηση από επιτροπή, συχνά βάσει ενός φακέλου που καταρτίζεται σε συνεργασία με έναν αναγνωρισμένο σύλλογο. Η αρχική υποστήριξη παρέχεται για έξι μήνες και μπορεί να ανανεωθεί έως και 24 μήνες, ανάλογα με τις ανάγκες και την τήρηση των κανόνων του προγράμματος. Το πρόγραμμα επιτρέπει ιδίως στους αλλοδαπά άτομα να αποκτήσουν άδεια προσωρινής διαμονής ισχύος έξι μηνών, ανανεώσιμη έως τρεις φορές, χωρίς την υποχρέωση να καταγγείλουν τους εκμεταλλευτές τους. Για κάθε άτομο καταρτίζεται εξατομικευμένο σχέδιο στήριξης, με πρόσβαση σε στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, μαθήματα γλώσσας και επαγγελματική κατάρτιση, που διευκολύνεται από πιστοποιημένους φορείς. Τα άτομα που συμμετέχουν πρέπει να παύσουν κάθε δραστηριότητα που σχετίζεται με την πορνεία και να εμπλακούν ενεργά στη διαδικασία επανένταξης, η πρόοδος της οποίας παρακολουθείται μέσω τακτικών ενημερώσεων του σχεδίου στήριξής τους.

Το ύψος της οικονομικής ενίσχυσης που χορηγείται στα άτομα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα έχει κριθεί ανεπαρκές, καθώς ανέρχεται περίπου σε 400 ευρώ το μήνα. Τον Μάιο του 2025, το ποσό της ενίσχυσης που ονομάζεται «AFIS» αυξήθηκε σε 635 ευρώ τον μήνα, φθάνοντας στο ίδιο επίπεδο με το γαλλικό επίδομα κοινωνικής πρόνοιας (RSA). Οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό χαιρετίζουν την αύξηση, καθώς ωφελεί ιδιαίτερα τους νέους κάτω των 25 ετών, οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα στο RSA. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση με τίτλο FACT-S (FACT-S, 2025) που εκπόνησε μια σύμπραξη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πορνείας στη Γαλλία, από την έναρξη του προγράμματος PSP, 2102 άτομα έχουν ωφεληθεί ή εξακολουθούν να ωφελούνται από αυτό, εκ των οποίων το 90 % έχει βρει εργασία και το 100% έχει στέγη. Οι ενώσεις εκφράζουν τη λύπη τους για το γεγονός ότι, παρά την ολοκληρωμένη προσέγγισή του, το PSP αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η περιορισμένη χρηματοδότηση, η ασυνεπής εφαρμογή σε όλες τις περιφέρειες και ο σχετικά χαμηλός αριθμός δικαιούχων, σε σύγκριση με τα 40.000 άτομα που εκτιμάται ότι ασχολούνται με την πορνεία στη Γαλλία. Παρά τις προκλήσεις, το PSP αποτελεί μια σημαντική προσπάθεια της Γαλλίας να προσφέρει βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στην πορνεία μέσω ενός συνδυασμού νομικών, οικονομικών και κοινωνικών μηχανισμών στήριξης. Σε παγκόσμιο επίπεδο, τα

στοιχεία του προγράμματος PSP απεικονίζουν με ακρίβεια τη βία λόγω φύλου, καθώς το 98% των θυμάτων είναι γυναίκες. Στη Μαρτινίκα, το πρόγραμμα PSP ξεκίνησε το 2020 και μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί από αυτό 17 γυναίκες. Δυστυχώς, ορισμένες από αυτές ανέφεραν ότι συνέχιζαν περιστασιακά τις δραστηριότητες πορνείας λόγω του κόστους διαβίωσης και της ανεπάρκειας του εισοδήματός τους σε σύγκριση με τις υποχρεωτικές δαπάνες τους.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Amicale du Nid. (2024). *DIAGNOSTIC DÉPARTEMENTAL POUR LA LUTTE CONTRE LA PROSTITUTION, LE PROXÉNÉTISME ET LA TRAITE DES ÊTRES HUMAINS AUX FINS D'EXPLOITATION SEXUELLE: Restitution des résultats et préconisations pour la Vienne*.
<https://amicaledunid.org/wp-content/uploads/2025/01/03092024-adn-diagnostic-86-vienne.pdf>
- Amicale du Nid. (2025, January 30). *Diagnostic de la prostitution dans la Vienne • Amicale du Nid*. Amicale Du Nid. <https://amicaledunid.org/ressources/diagnostic-de-la-prostitution-dans-la-vienne/#:~:text=A%20la%20demande%20de%20la%20pr%C3%A9fecture%20de%20la,le%20d%C3%A9partement%20de%20Janvier%202023%20%C3%A0%20Avril%202024>.
- Aral, S. O. (2006). Sex work in Tallinn, Estonia: the sociospatial penetration of sex work into society. *Sexually Transmitted Infections*, 82(5), 348–353. <https://doi.org/10.1136/sti.2006.020677>
- Bellassai, S. (2018). *Storia della legge Merlin in: "Prostituzione e Diritto."* Il Mulino.
- Benavente, B., Brage, L. B., Solé, J. P., & Beltrán, N. P. (2021). Risk factors for commercial sexual exploitation of children and adolescents: results of an International Delphi panel. *Psicothema*, 33(3), 449–455. <https://doi.org/10.7334/psicothema2020.480>
- Brown, K. (2019). Vulnerability and child sexual exploitation: Towards an approach grounded in life experiences. *Critical Social Policy*, 39(4), 622–642.
<https://doi.org/10.1177/0261018318824480>
- Buller, A. M., Pichon, M., McAlpine, A., Cislighi, B., Heise, L., & Meiksin, R. (2020). Systematic review of social norms, attitudes, and factual beliefs linked to the sexual exploitation of children and adolescents. *Child Abuse & Neglect*, 104, 104471.
<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2020.104471>
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the EU Strategy on Combating Trafficking in Human Beings 2021-2025.* COM/2021/171 final. (2021).

Council of Europe. (2023, June 7). *GRETA publishes its second report on Estonia*. European Council. <https://www.coe.int/en/web/anti-human-trafficking/-/human-trafficking-experts-urge-estonia-to-combat-labour-exploitation-improve-identification-of-victims>

Council of Europe & Council of Europe (Eds.). (2005). *Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings*. "CETS No. 197.

“Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on Preventing and Combating Trafficking in Human Beings and Protecting its Victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA.” (2011). *Official Journal of the European Union*, 1–11.

Directive (EU) 2024/1712 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 Amending Directive 2011/36/EU on Preventing and Combating Trafficking in Human Beings and Protecting its Victims. (2024). *Official Journal of the European Union*.

European Parliament. (2023). *Understanding EU action against human trafficking*.

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690616/EPRS_BRI\(2021\)69061_6_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690616/EPRS_BRI(2021)69061_6_EN.pdf)

FACT-S. (2025). *La situation de la prostitution en France : Analyse sur l'impact de la loi du 13 avril 2016 & Recommandations*.

<https://www.fondationscelles.org/pdf/FACTS2025/FACTS2025.pdf>

Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth (BMFSFJ). (2017). *The New Prostitute Protection Act: text modules for creating information materials*.

<https://www.bmfsfj.de/resource/blob/117624/ac88738f36935f510d3df8ac5ddcd6f9/prostschg-textbausteine-en-data.pdf>

Fondation Scelles. (2020). *Camgirls: the myth of an independent pornography and real technological dystopia*. <https://www.fondationscelles.org/en/news/292-camgirls-the-myth-of-an-independent-pornography-and-real-technological-dystopia>

- Franchino-Olsen, H. (2019). Vulnerabilities Relevant for Commercial Sexual exploitation of Children/Domestic Minor Sex Trafficking: A Systematic Review of Risk Factors. *Trauma Violence & Abuse*, 22(1), 99–111. <https://doi.org/10.1177/1524838018821956>
- Gangmasters and Labour Abuse Authority. (n.d.). *Who we are modern slavery - Human trafficking, forced labour and debt bondage - GLAA*. <https://www.gla.gov.uk/who-we-are/modern-slavery/who-we-are-modern-slavery-human-trafficking-forced-labour-and-debt-bondage>
- Gazzetta Ufficiale*. (1958, March 4). https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=1958-03-04&atto.codiceRedazionale=058U0075
- International Labour Organization. (2013). Commercial Sexual Exploitation and Trafficking of Children “in a nutshell.” In *International Labour Organization*. https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@asia/@ro-bangkok/@ilo-suva/documents/publication/wcms_494314.pdf
- Jiménez, A. M., Molina, M. I. S., & García-Palma, M. B. (2014). Gender Bias in Addictions and their Treatment. An Overview from the Social Perspective. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 132, 92–99. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.283>
- Kenner, D. (2024, December 9). As billion-dollar webcam industry booms, models suffer at hands of Colombian studios - ICIJ. *International Consortium of Investigative Journalists*. <https://www.icij.org/news/2024/12/as-billion-dollar-webcam-industry-booms-models-suffer-at-hands-of-colombian-studios/>
- Levy, J., & Jakobsson, P. (2013). Abolitionist feminism as patriarchal control: Swedish understandings of prostitution and trafficking. *Dialectical Anthropology*, 37(2), 333–340. <https://doi.org/10.1007/s10624-013-9309-y>
- Mercera, G., Kooijmans, R., Leijdesdorff, S., Heynen, E., & Van Amelsvoort, T. (2023). Risk and Protective Factors for Sexual exploitation in Male and Female Youth From a Cross-Cultural Perspective: A Systematic review. *Trauma Violence & Abuse*, 25(3), 1966–1984. <https://doi.org/10.1177/15248380231201815>

Ministry of Justice. (2003). *Prostitution Reform Act 2003*. New Zealand Legislation.

Polaris. (2024, January 29). *Recognizing sex trafficking - Polaris*. Polaris - Polaris Works to Reshape the Systems That Allow for Sex and Labor Trafficking in North America and Operates the U.S. National Human Trafficking Hotline. <https://polarisproject.org/sex-trafficking/>

Pons, L. (2025, April 11). Il Fisco mette in regola la prostituzione, ora c'è un codice Ateco apposta: cosa cambia. *Fanpage*. https://www.fanpage.it/politica/listat-mette-in-regola-la-prostituzione-ora-ce-un-codice-ateco-apposta-cosa-cambia/#google_vignette

Prostitution in Italy. (n.d.). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_Italy

Recognizing the signs. (n.d.). National Human Trafficking Hotline.

<https://humantraffickinghotline.org/en/human-trafficking/recognizing-signs>

SAMHSA. (n.d.). Risk and Protective Factors. *Substance Abuse and Mental Health Services Administration*.

Scott, M., & Dedel, K. (2006). Street prostitution: 2nd Edition. In *U.S. Department of Justice Office of Community Oriented Policing Services*. Office of Community Oriented Policing Services, U.S. Department of Justice.

https://popcenter.asu.edu/sites/default/files/street_prostitution_2nd_ed.pdf

Sexual Rights Database. (n.d.). <https://sexualrightsdatabase.org/countries/404/Estonia>

Sistema Argentino de Información Jurídica. (1913). *Ley sobre Trata de Personas*. SAJJ.

<https://www.saij.gob.ar/9143-nacional-ley-sobre-trata-personas-lnn0026302-1913-09-23/123456789-0abc-defg-g20-36200ncanyel>

South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC). “SAARC Convention on Preventing and Combating Trafficking in Women and Children for Prostitution.” Kathmandu, Nepal. (2002). SAARC.

Street Prostitution, 2nd Edition | ASU Center for Problem-Oriented Policing. (n.d.).

<https://popcenter.asu.edu/content/street-prostitution-2nd-edition>

Survivor-Informed Indicators for the identification of victims and survivors of trafficking in human beings. (n.d.). OSCE. <https://www.osce.org/odihr/584634>

Tarlé, S. (2018). Ces étudiantes qui se prostituent avec des hommes âgés. *Le Figaro Etudiant*.

https://etudiant.lefigaro.fr/article/-sugar-babies-enquete-sur-ces-etudiantes-qui-monnaient-leurs-charmes_fa6f67be-a8e2-11e7-8c3b-0492b00cca53/

The Advocates for Human Rights. (2018). *Debt bondage*. https://www.stopvaw.org/debt_bondage

The Gender Talk EU. (n.d.). *Module 3 – Preventing Gender-Based Violence | The Gender Talk*.

<https://thegendertalk.eu/love-act-digital-guide/module-3-preventing-gender-based-violence/>

Trauner, A. (2023, August 30). *Sugar Dating: A modern form of prostitution?* Hope for the Future.

<https://www.hopeforthefuture.at/en/sugar-dating-a-modern-form-of-prostitution/>

United Nations Office on Drugs and Crimes. (2010). *Trafficking in Persons to Europe for sexual exploitation*. https://www.unodc.org/documents/publications/TiP_Europe_EN_LORES.pdf

UNODC. (2000). *United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). “Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.” Adopted by General Assembly resolution 55/25 of 15 November 2000.*

Vuolajärvi, N. (2023, May 23). *Criminalising the sex buyer - does the Nordic model keep workers safe?* LSE Research for the World. <https://www.lse.ac.uk/research/research-for-the-world/politics/criminalising-the-sex-buyer>

Who we are modern slavery - Human trafficking, forced labour and debt bondage - GLAA. (n.d.). <https://www.gla.gov.uk/who-we-are/modern-slavery/who-we-are-modern-slavery-human-trafficking-forced-labour-and-debt-bondage>

femLENS

Co-funded by
the European Union

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACE can be held responsible for them.

beecom.org/associazione